ДОТЕПНІ КОТЛЯРЕВСЬКОГО СЛОВА ПРО ТЕ, ЩО Й НИНІ ЩЕ БУВА

До 200-річчя від дня народження славетного українського письменника

Мал. С. ГЕРАСИМЧУКА

«Той пхався, той сунувсь, інший ліз;
Всі м'ялися, перебиралися,
Кричали, спорили і рвались,
І всяк хотів, його щоб віз».

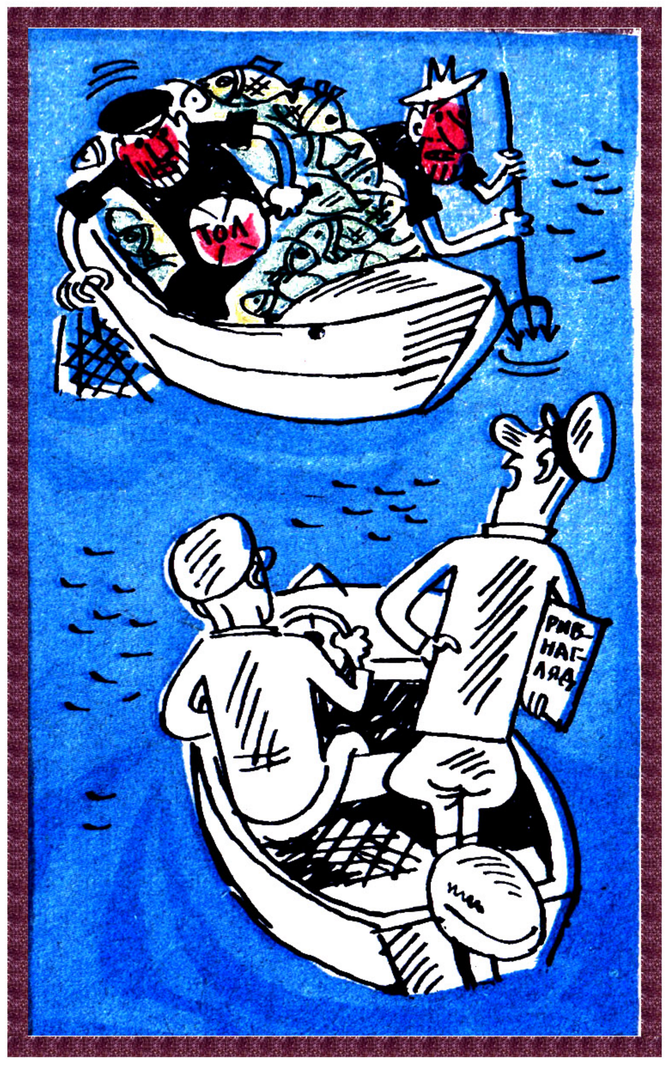

«Відкіль такі се гольтіпаки!
Чи рибу з Дону везете!»

«Чи се ж таки до діла робиш,
Що й досі тута загулявсь!»

«Щодень було у них похмілля:
Пилась горілка, як вода...»

«А я, молоденька, гуляти раденька»...

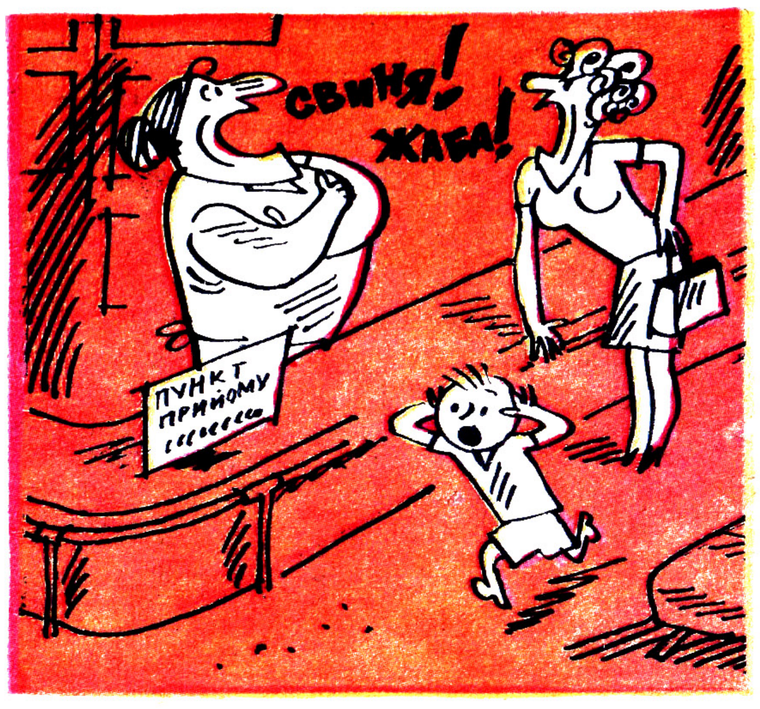

«Мене за сю не лайте мову,
Не я її скомпонував...».

ПЕРЕЦЬ

№ 17 (819). Рік видання 43-й

Ціна номера 12 коп.

КИЇВ. ВЕРЕСЕНЬ 1969

Дмитро МОЛЯКЕВИЧ

ЕНЕЙ У ПОЛТАВІ

ТА ЩЕ Й ТРОХИ ЗА НЕЮ

Енея наче підмінили:
Занудьгував — не милий світ.
Всі на Олімпі говорили,
Що це — з похмілля чи пристріт.
Він за Полтавою ж нудився,
Бо хоч «у Трої народився
І мамою Венеру звав»,
Але була таки Енеєю
Полтава рідною, своєю,
І, звісна, річ, не без підстав.

У ній бо ж народився знову
Вже більш як півтораста літ.
Взяв наші звичаї і мову
Та звідси ж вирушив у світ.
То й річ відома, зрозуміло,
Що — гвалт! — Енею закортіло
Поглянуть, як там земляки,
Та Котляревському Івану
Чолом оддать синівську шану,
Бо хресний батько це ж таки!

Це ж він Анхізову дитину
На каський лад перехрестив,
Обпатрав з неї всю латину
І в сіряку гулять пустив.
Та дав живу козацьку вдачу,
Веселе слово на додачу,
І вийшов хлопець — хоч куди!
Де треба, — може дати хльосту,
За товариство — в воду з мосту!
І вийде знов сухим з води!

Хоч на Олімп-горі прописку
Еней, як всі безсмертні, мав,
Але і там свою колиску
Й полтавську хату пам'ятав.
А дехто ж, бачите, буває,
На рідне — косо позирає,
Чуже ж випендрює до хмар...
Еней не їв, аж спав із тіла —
Амброзія осточортіла,
Як редька, остогид нектар.

Олімпські згидились порядки,
Боги, богині та божки,
То й спакував свої достатки,
В Полтаву рушив навпрошки.
Було не дуже в нього ноші,
Тож вище підкотив холоші
(Бо зранку росяно було),
Узяв гирлигу — знадобиться
Од псів асфалії одбиться —
Й дав тягу так, аж загуло.

Дорогу вибравши знайому
Та ще й питаючись людей,
За тижнів два уже й додому
В Полтаву причвалав Еней.
І мало не зазнав неслави —
Не упізнав, було, Полтави!
Та це й не диво, прошу вас,
Бо літ либонь уже із тридцять,
Як на Полтаву подивиться
Його приводив Воскрекас *.

Там, де була місцина гола, —
Такі будинки, що аж-гей!..
Йде, розглядається довкола
І аж прицмокує Еней.
Коли це — глядь!.. О рідна мамо! —
Реклама перед носом прямо
Така: «Полтавські галушки».
Анхізович, ковтнувши слину,
Сусіль туди у цю ж хвилину,
Бо грали марш уже кишки.

Угледів там наїдкиласі,
А замість різних варенух
Таке стояло на шинквасі,
Що аж перехопило дух.
Не зна, що їсти-пити брати —
Битки, котлети і салати
Несли полтавці на столи,
Ромштекси й інші лигоманці,
Яких не відали троянці,
І — навіть галушки були!

Оце зумисне відзначаю,
Бо ще була, щоб я так жив,
Що в «Чайній» не буває чаю,
Хоч є все інше на розлив.
Тут не в галущі, браття, справа,
Бо знатна іншим вже Полтава,
Все ж галушки в Полтаві — є!
Полтавці, варто це сказати,
Чуже уміють шанувати,
Але шанують і своє.

Приїде хтось погостювати
З своїх чи із чужих країв, —
В Полтаві є що показати,
Та він, бач, галушок не їв.
Що ж, — ось вам фабрики, заводи,
Усякі чудеса природи,
В Полтаві писані книжки,
Театр, музеї, магазини
І пам'ятники, і картини.
А ось — полтавські галушки!

Еней усе це теж оглянув.
А коло пам'ятника він
Своєму батькові Івану
Одважив до землі поклін
Й спрокволу звідтіля подибав
Туди, де їх була садиба,
Бо, як дізнався од людей,
Там виросла недавно хата —
Петровича Івана, тата
Меморіальний то музей.

* Як воно було, — можете дізнатися із першої частини поеми Сергія Воскрекасенка «Еней на Україні».

Там на горі крутій, на лавці
Про шведа люди річ вели.
Повідали й про те полтавці,
Як пинхви доброї дали
Отут фашисту-супостату.
При цім Еней пророк цитату
(Хоч не мастак він до цитат):
«Любов к отчизні де героїть,
Там сила ворожа не устоїть,
Там грудь сильніша од гармат»...

Забув Еней, що значить — ліньки:
Хоч ледве ноги вже волік,
А загостив до О. Ковіньки,
То — симпатичний чоловік.
І потекла — сливе до слова —
Про Котляревського розмова,
Та про його врожайний сміх.
Остапа Вишню вшанували,
Гребінку, Глібова згадали
Та інших земляків усіх.

Оклигавши, поговоривши
Про любе, рідне та святе,
І, звісна річ, перехиливши
Якусь там чарочку за те,
Що з Котляревського коріння
Росте і множиться пегіння,
Й полтавці задніх не пасуть,
Еней ще більше звеселився,
Господареві уклонився
Та й знову вирушив у путь.

Прибрів до Ворскли освіжитись,
Та — тпру! — на березі закляк.
Ні, не боявся утопитись —
Нюхнув, що пахне щось не так.
Аж сплюнув: — Жаль, що кат їх знає,
Хто все це в річку виливає, —
Сказав би я у вічі їм:
«На тому світі, супостати,
Оте ви будете хлебтати,
Чим воду труїте на цім!..»

Отак він по Полтаві никав,
Скрізь, рот роззявивши, ходив,

Усюди свого носа тикав,
Багацько всяких бачив див.
Спочити сів, бо душно, парко...
Та як утнуть у парку шпарко
Враз музиканти-джигуни!
Еней притьмом зірвався з лави,
Повів плечима, вус розправив
І хвацько підтягнув штани.

Рвонувсь навприсядки ушкварить,
Уже й матню в кулак затис,
Та глянув, як танцюють пари,
Махнув рукою лиш і — скис:
То повзали, немов би сонні,
То хвицали, неначе коні,
Що аж мокрів од поту лоб.
Не знали танців сих троянці.
Що ж, інший час, то й інші танці,
Як то сказав би хвилозоп...

Йде повз Будинок він культури,
Та, підійшовши до дверей,
Почув, що там дзвенять бандури.
Заскочив на концерт Еней.
Там вигравали не артистки —
Самодіяльні бандуристки;
А потім танець був — «Гопак» —
Навприсядки і вихилясом,
І так співав хлопчина басом —
Тріс тахтаулівський би дяк!

Еней наш — праведна натура —
Дивується: — Ото діла!
Цікава штука та культура!
Раніше не така була:
Сиділи ми на вечорницях,
Могли іще повеселиться
В шинку, якщо пішло на це.
Ну, потанцюєм, поспіваєм,
Комусь там боки полатаєм —
Ото і весь тобі концерт!

А з тим як розпрощався залом,
Пішов у центр на променад.
Тут люду різного чимало
Вперед ходило і назад.
Гуляли і скубенти браві
(Еней вже знав, що у Полтаві
Є інститут, і не один),
Було поспільства — не злічити,
«Все люд хороший, працьовитий» —
Зметикував Анхізів син...

Ні, не збрешу — боюся кари,
Бо сказано ж: брехня — то гріх! —
Траплялись інші екземпляри,
Хоча було й не густо їх:
Либонь дурніше, аніж п'яне,
Блукало чадо ресторанне,
Полохало жіночу стать;
Вертихвістка, до фіглів ласа;
Зустрів Еней і мартопляса —
Нащадка Финтика, видать.

Але вони — то нуль без палки...
А от полтавки (щастя — їм!),
Наталки, й навіть не Наталки, —
Оце-то, я вам доповім!!

Поглянеш — писана картина!
(Умитися дочці Латина!).
А що хода — немов у пав...
Еней, згадавши давні звички,
Було прилип вже до спіднички,
Та — дзуськи! Не на ту напав!

— Гай, гай, — промовила — козаче,
Ти з глузду з'їхав, далебі —
Я не Лавінія, тим паче
І не Дідона я тобі!
Ото по заграницях шлявся,
Та звичок тих і нахапався,
«Наталки», видно, не читав!
Еней од неї — задки, задки,
А там — убік, та без оглядки
Чкурнув, і слід за ним пропав.

Пригоду цю згадавши вранці,
В село він рушив того ж дня —
Візиту нанести Наталці,
Бо то ж таки близька рідня.
Гостинець віз — сережки модні,
Бо хоч і півтори вже сотні
Наталці літ — це не біда:
Вона хоч і простого роду,
Амброзії не їла зроду,
А теж — безсмертна й молода!

За час, що він не був в Полтаві,
Та розрослась аж до села...
Наталки ж вдома не застав він
(В театрі, звісно, десь була).
Був побратим Петрів — Микола,
Він все і розказав: — Це — школа.
Десятирічка. Зрозумів?..
Це — клуб... Еней наш розглядався,
Розпитував та дивувався.
Микола ж мову далі вів:

— Знав з Тахтаулово ото я
Дячка... із видних женихів! —
Бо був «ізучен ярмолоя»,
Печерсько-лаврський знав напів;
Ще писар волосний з Восьмачок,
Пан возний (сто йому болячок!),
Все люди вчені, не прості.
Всі до Наталки женихались.
Мені ж тому, бач, пригадались,
Що нині — й женихи не ті.

Тепер по селах — інженери,
І лікарі, і вчителі.
Та й інші — чим не кавалери, —
Хоч трудяться й коло землі!
Пройшли такі науки й школи,
Що і не нюхав їх ніколи
Той возний, писар, а чи дяк.
Та й до роботи — всяк проворний,
І кожен — «парубок моторний.
І хлопець хоть куди козак»...

Коли ж Еней, сказать доречно,
Цікавість наситив свою, —
Мов репортер, Миколі гречно
Подякував за інтерв'ю.
Ну, на прощання, як ведеться,
Хильнули ще (ситра, здається),
Аж ледве підвелися з лав...
А як жара вляглась під вечір,
Еней звалив сакви на плечі
Й полтавським шляхом почвалав...

PENGUIN2197

Мал. А. АРУТЮНЯНЦА

— Зате цей сорт прискорює збирання врожаю...

ЗЛОЯЗИЧНИЦІ

(У с м і ш к а)

В одному багатоквартирному будинку проживали три в'їдливі кумасі. Багато хто з мешканців старався не потрапляти їм навіть на очі.

Якось надворі повз кумась пройшов худющий чоловік.

— Одна шкіра та кості! У чому тільки душа держиться? — зауважила одна.

— А лице, як земля. Видно, довго не протягне,— підтакнула друга.

— Діток нажив, а сам на той світ зібрався!..— додала третя.

Сталося так, що цей чоловік побував у санаторію, підлікувався, поправився і змінився до невпізнання. Й знову довелось йому пройти повз тих же трьох кумась.

— Його тепер і не пізнаєш. Здоровий, як бик,— зауважила одна.

— А червоний який! Та він нас усіх переживе, — підтакнула друга.

— Хто худий, як тріска, а хто з жиру мало не лусне!..— додала третя.

Є. ПАЛАМАРЧУК.

м. Вінниця.

Котляревський сміється

Мал. К. ЗАРУБИ

«Тут всяку всячину іграли,
Хто як і в віщо захотів...».

(«Енеїда»).

«Барильце, пляшечки, носатку,
Сулії, тикви, баклажки,
Все висушили без остатку,
Посуду потовкли в шматки».

(«Енеїда»).

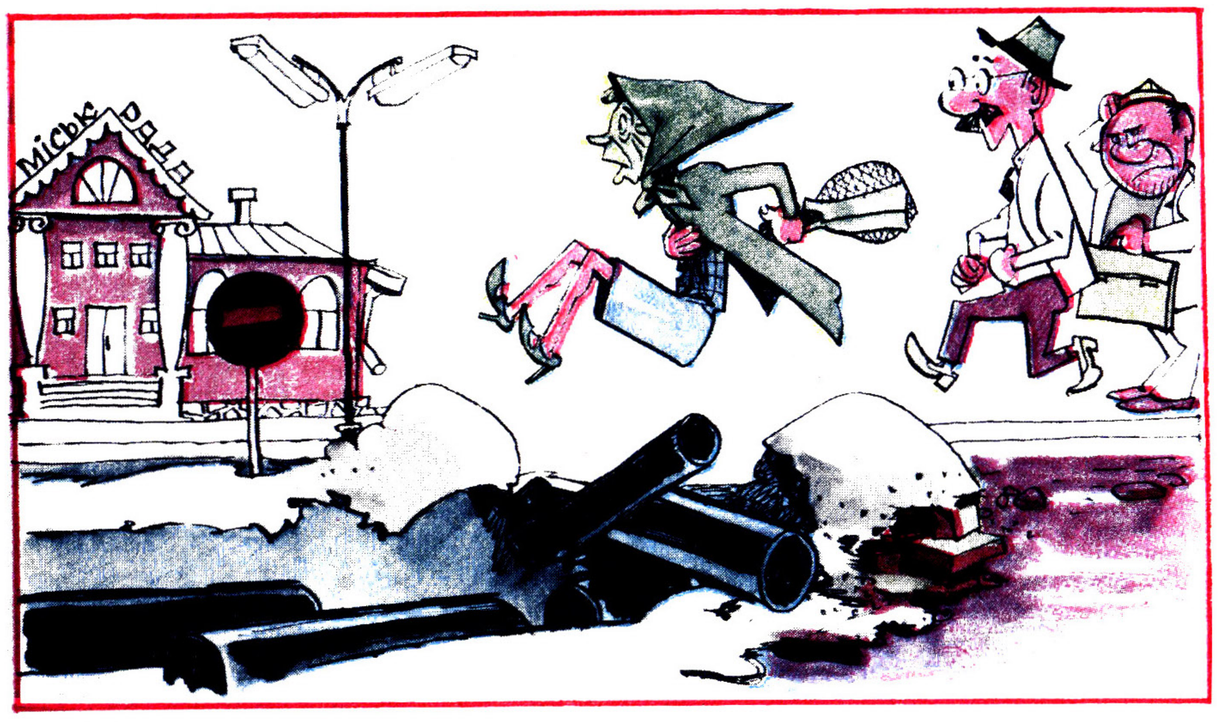

«А деякі були так смілі,
Що мали перескочить рів».

(«Енеїда»).

Телеграфне агентство Перця

ЗА ВОЛЮ ДО ПЕРЕМОГИ

ЛЬВІВ. (Блискавка). Виснажливу річну облогу з честю витримало управління Львівської залізниці. Воно гідно протистояло відчайдушним спробам нападників із Любешівського об'єднання «Сільгосптехніка» (Волинська область) встановити місцезнаходження відправленого їм у червні 1968 року вагона № 2245049 з мінеральними добривами.

Героїчних захисників управління представлено до нагороди медаллю «За волю до перемоги (бюрократичної)».

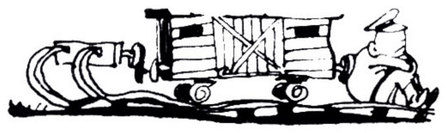

ДАРУЙТЕ КОХАНИМ ПЛЯМИ!

Що дарувати? Ця проблема хвилювала і хвилює багатьох закоханих. Годинами вони простоюють у подарункових магазинах, не наважуючись зробити вибір. Бо ж хочеться подарувати щось особливе. Як повідомляє наш кримський кореспондент, оригінально вирішили цю проблему виробничники керченського заводу «Госпобут». Вони пропонують дарувати коханим плями. Чорнильні плями, якими прикрашені сумки їхнього виробництва, вигідно відрізнятимуть цей подарунок від інших.

ПРЕМІЯ ЗА КМІТЛИВІСТЬ

КОЗЯТИН. (Блискавка). Переможцем конкурсу веселих і кмітливих щойно став Григорій Самійлович Лєсков — начальник Козятинського відділення Південно-Західної залізниці. Він перший розгадав загадку: «Без вікон, без дверей — повна хата людей».

— Це — наше приміщення для пасажирів на залізничній зупинці Староустинці, — без вагань відповів Григорій Самійлович.

ДЛЯ ВАШОГО ЗДОРОВ'Я!

Теоретично доведено, що зайві калорії завдають організмові непоправної шкоди. Практично до боротьби з ними приступила адміністрація ялтинського будинку відпочинку «Запоріжжя». Відпочиваючим пропонуються щоденні швидкісні забіги за маршрутом: спальня — пляж (щоб захопити лежак) — їдальня (щоб встигнути поснідати) — пляж (щоб хтось не поцупив лежак) — їдальня (щоб встигнути пообідати) — пляж (щоб встигнути здати лежак) — їдальня (щоб встигнути повечеряти) — літній кінотеатр (щоб встигнути зайняти місце).

Як свідчать результати, боротьба проти калорій проходить успішно. Навіть додому відпочиваючі повертаються бігом.

МОЛОЧНА КУПІЛЬ

с. САВИНЦІ Оржицького району Полтавської області. (Наш кор.). З ініціативи голови виконкому сільради т. Путренка і голови колгоспу «Комунар» т. Педька баню в селі Савинцях переведено з водного режиму на молочний. Сталося це після того, як баню було перетворено на пункт прийому молока від населення.

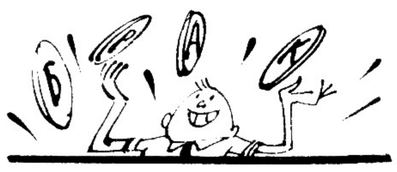

ДЛЯ ВАС, ШЛІФУВАЛЬНИКИ

Новою трудовою перемогою відзначив Іршавський абразивний завод (Закарпаття) кінець чергового кварталу. Місцеві умільці виготовили 25 тисяч шліфувальних дисків. І відшліфували ті диски так, що вони вже ніколи й нічого не шліфуватимуть.

ДАЛИ ПЕРЦЮ!

Весельчаком, що любив хильнути, і залицяльником, що любив до молодиць моргнути, зарекомендував себе Мельничук О. П., голова Хоболтівської сільської Ради Володимир-Волинського району Волинської області. Саме в цих двох сферах і замикалося коло його громадських обов'язків. А ось в особистому господарстві Мельничук був справді голова. І будинок собі гарний поставив, і сарай, і гараж, і «Волгу» придбав.

Виборці написали про це листа до редакції «Перця».

Заступник голови обласного комітету народного контролю т. Вінник повідомив, що факти підтвердились. За нетактовну поведінку і допущені зловживання Мельничука О. П. з роботи знято.

* * *

Відкриті уроки того, яким не повинен бути педагог, успішно давав Рудиков П. В. — директор Рідкодубівської восьмирічної школи Дворічанського району Харківської області. Про школу не дбав, бо тільки тим і займався, що за випивкою ганявся. А вже коли хильне, то йому і море по коліна, і педагогіка, і етика.

Про негідну поведінку директора школи надійшов лист Перцеві.

Завідуючий Харківським облвно т. Бойко повідомив редакцію, що Рудикова П. В. від обов'язків директора школи звільнено як такого, що скомпрометував себе.

Чотири доби невагомості

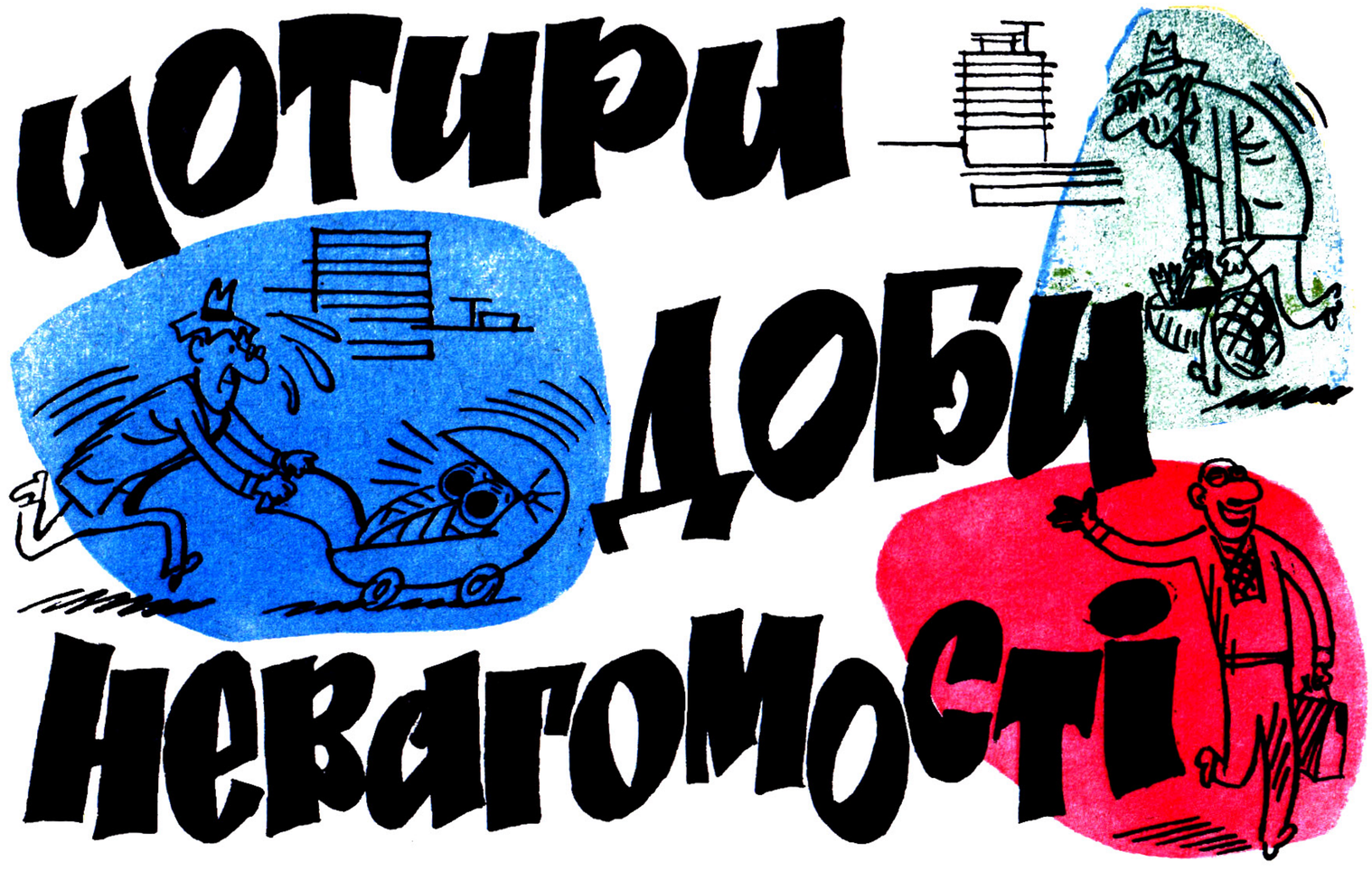

ГУМОРЕСКА

Недавно щось дивне сталося з моїм сусідою Іваном Федотовичем: повернувся звідкись серед білого буденного дня таким франтом, ніби на перші гулі ходив. Однією рукою пригортає до серця чималий букет бузку, а в другій — новісінького транзистора тримає. І сам аж сяє.

— Чи не з побачення, молодий чоловіче? — питаю жартома.

— Майже вгадали! Пішов на пенсію! — життєрадісно відповів Іван Федотович. — Ось бачите? Щойно піднесли від усього колективу...

І гордо тицьнув на мідну платівку, припасовану до транзистора. Там було чітко викарбувано: «Відпочивай спокійно, дорогий друже! Ми надовго збережемо пам'ять про тебе в своїх серцях. Твої колеги.»

— Так-то! Віднині я сам собі пан. Захочу — в кіно піду, захочу — до кафе чи ресторану подамся, а то можна й у планетарій... І ні тобі засідань, ні нарад, і ніякий біс не дрочитиме тебе повсякчасно, мов гедзь коняку літньої пори. Закортить спати — спи, ліньки нападуть — лежи. Одне слово, така в усьому полегкість, ніби в космос вилетів і в стані невагомості опинився...

— Ну що ж, зичу вам усього-всього... — міцно потиснув я руку Івану Федотовичу. — Відпочивайте собі на здоров'я. Ні пуху вам, так би мовити, ні пера!..

Саме в цей урочистий момент транзистор зашкварчав і піднесено видав у ефір: «Гуля-а-ю я, ой, гуля-а-ю я-а-а!»

Супроводжуваний тим оптимістичним наспівом, Іван Федотович випростав плечі й статечно посунув до своєї резиденції. Перед ним відкривався широкий звабливий світ...

Наступного дня знову зіткнувся я з Іваном Федотовичем. Цього разу стикування мало не коштувало обом нам гуль на лобах, бо Іван Федотович дуже поспішав. Опріч того, з ним сталися значні мегаморфози. Розкішна сорочка-вишиванка перевернулася на рябенький піджачок, а пожмаканий капроновий брилик робив Івана Федотовича дуже схожим на сірого вовка в бабусиному чепці з казки про Червону шапочку. В одній руці тримав він сіточку з кількома пачками суперфосфату, в другій — кошик, звідки визирали свинячі ратиці...

— Либонь, бігали до планетарію дивитись схід сонця? — дипломатично запитав я.

— Застав мене той схід на базарі, — захекано пояснив Іван Федотович, — та ніколи було роздивлятись, — і, втираючи лоба, заклопотано додав: — Хоч би ж чого не забути...

По тому вихопив з кишені папірця й швиденько забубонів:

— «Збігай на базар — купи ніжки на холодець, а тоді в «Господарчих товарах» — добриво...» Так-так... «А як звариш холодець, мотнися на дачу й швиденько перекопай там ділянку. Після того натри паркет, вибий килими, почисть люстру, вимий туа...м-м...» Ну, далі вже дрібниці. Це моя Ольга написала. Їй, бідненькій, ще цілий рік тягти до заслуженого... Ой, що ж це я розпатякався! Бувайте...

І Іван Федотович зник.

...Третього дня Іван Федотович об'явився десь у парку, в компанії двох опецькуватих і дуже галасливих міні-суб'єктів. Суб'єкти ті лежали поруч у колясці, яку енергійно пхав поперед себе Іван Федотович. Це були близнюки Тяка і Сяка (в перекладі на дорослу мову — Віталік і Славик).

Побачивши мене, Іван Федотович пошкрябав неголену бороду й відсапався.

— Побіжи-побіжи та й сядь, — поскаржився він. — Біда з цим несвідомим елементом: репетують, а чого — й самі не знають. Залишив, бач, синок писульку: «Ти, тату, погуляй з пацанами — все одно маєш горобцям дулі давати. А ми з Нелькою побігли. Мені треба сьогодні позбутися ще одного хвоста, а Нелька здаватиме кінцівки. Прошвирніться гуртом до молочної кухні — розрахуєтесь за минулий місяць. Заразом не забудь заплатити розстрочку за мого моторолера. Гроші, здається, у твоїй правій кишені — ти ж, мабуть, уже одержав пенсію?»

— То оце возились ми вже й до кухні, і до «Спорттоварів», і зоопарк відвідали, а їм хоч би що! Ревуть, наче на стадіоні. А до вечора ж іще ой як далеченько! Чи не податися нам ще на виставку передового досвіду абощо?..

Немовби радіючи з такої перспективи, Тяка і Сяка після короткого перепочинку заверещали так синхронно, що Іван Федотович вхопився спочатку за голову, а тоді — за коляску. Потім рвонув з місця так, ніби в ньому запрацював реактивний двигун.

Ще мить, і екіпаж зник за рогом...

Четвертий день приніс деякі якісні зміни. По-перше, Іван Федотович примудрився втекти з дому, коли ще всі спали, і тому не мав із собою ні сіточки, ні кошика, ані коляски. По-друге, помітивши мене, він раптом простяг до мене руку долонею догори.

— Згляньтеся хоч ви, підкиньте по-сусідському карбованця, — попросив він. — Може, пощастить зажилити із своєї пенсії, то віддам. У своїх чорта розживешся. «Сьогодні, кажуть, у кіно йому закортіло, а завтра в цирк прикрутить... Це, кажуть, як почнемо всі кудись бігати, то що воно й буде?! Старе, що мале. Сиділо б ото на пенсії й не рипалося. Он у Москаленків дідусь — любо глянути! Куняє собі коло телевізора й не вередує...»

— От я вже й «воно»! І така... така невагомість не тільки вдома. Навідався, приміром, учора до нашого відомчого буфету — там саме давали «київські» торти. Примостився був і собі в чергу, коли це озвалася наша буфетниця Жанетта «Своїх, — каже, — ніяк не ублаготвориш, а тут ще пенсіонери лізуть!..» Це ж хто «сторонній»?! Може, скажеш — я?! А не згоріла б ти у нижчих шарах атмосфери...

П'ятий день виявився фінальним. Десь по обіді до мене вскочив Іван Федотович, і я знову чимало здивувався. Бо був мій сусідонька, як і раніш, чистенько виголений, бадьорий, веселий. На очах блищали сльози радості.

— Щойно оце з відділу кадрів, — збуджено сповістив він ще з порога, — приземлююсь на старе місце! Не хочу бути, як той у журналі писав, «тибом»!

Дмитро ВИШНЕВСЬКИЙ.

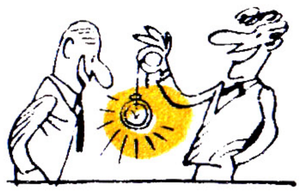

Анатоль ПОТЕМКОВСЬКИЙ

Дядько з Америки

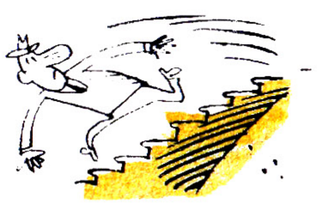

Паташонські запросили нас у гості, бо до них оце приїхав з Америки дядько.

— Звідкіля взявся аж в Америці дядько? — запитав Зизьо.

— Докладно невідомо, — відповів Паташонський. — Ми познайомилися з ним у трамваї. Він такий щирий і приємний. Мешкає в нас уже кілька днів.

З подальшої розмови з'ясувалося, що вуйко за час перебування за океаном денаціоналізувався і тепер спілкується з Паташонськими тільки на мигах. Так що ступінь спорідненості встановити важкувато, зате не підлягає сумніву, що гість дуже багатий.

— Ми повинні з ним познайомитися! — вигукнув Безпальчик.

— Мені дуже приємно, — аж засвітився від задоволення Паташонський. — Тільки не осоромте мене під час вечірки: не кваптеся відразу позичати в дядька гроші.

Ми завітали до Паташонських у святковій одежі. Поет Кошон, щоб сподобатися іноземцеві, позичив у когось золотого годинника. Вийняв його з кишені відразу після привітань.

— Ми також народ пунктуальний,— мовив Кошон.

Родич Паташонських зацікавлено зиркнув на годинник:

— О, прима, екстра!

— Я колекціоную золоті годинники, — скромно повідомив поет. — Таке моє хоббі.

Під час вечірки ми на мигах обмінювалися з «дядьком» думками про вроду зірок кіноекрану. Несподівано поет Кошон підвівся з-за столу:

— Джентльмени, так кіна не буде! Хто поцупив годинника?

— Що ви кажете? — жахнулася Паташонська.

— Хто витягнув з кишені годинника? — повторив Кошон.

Запала неприємна мовчанка. Тільки в кишені незнайомця щось цокало.

— Віддай годинника, аферисте! — не стримався Зизьо.

Незнайомець мусив віддати вкрадене. Повиверташи йому кишені, ми принагідно повернули Паташонській браслет, Паташонському — гаманець, а їх синові — копилку. А дядькові документи свідчили, що його прізвище Качалко і прописаний він по вулиці Крохмальній.

Вигнали ми пана Качалка на сходи і знову сіли до столу. Але настрій був зіпсований. Зрештою, Паташонські образилися на поета Кошона. І ми їм не дивуємось. Тримали в руках дядька з Америки і так легко втратили.

Переклав з польської Анатолій ГЛУЩАК.

Закон Архімеди

З болем у серці мушу визнати, що з кожним роком усе більше і більше відстаю від темпів нашого швидкоплинного життя. Зайвий раз мені про це нагадала молоденька дружина колеги, у якого я тієї неділі гостював.

— Ви не знаєте,— спитала вона,— які очі тепер у моді: карі чи голубі?

На превеликий сором, я цього не знав. І господар дому, помітивши це, кинувся мені на виручку.

— Ніночко, — ласкаво сказав він, — ти б не могла нам приготувати по чашечці кави?

Каву Ніна Петрівна поставила на столик, накритий склом, а нас посадила в низенькі крісла.

Влаштувавшись біля столика, ми з колегою обмінювалися думками про те, про се... Як на мене, це була цікава розмова. Однак, вона могла б бути ще цікавішою, якби нам не заважала одна дрібниця: коліна. Щойно я вмостився в кріслі, як мої коліна опинилися на рівні очей і загороджували співбесідника. Те ж саме, очевидно, скоїлося і з колінами господаря хати, бо, пововтузившись, він підвівся і пересів на бильце. Я теж і переконався, що так сидіти значно зручніше: принаймні, бачиш, з ким балакаєш.

— Чортійщо! — спересердя сказав господар квартири.— І придумав же хтось таке...

— Придумала людина з хорошим смаком,— тихо, але з притиском зауважила дружина.— І не з такими старомодними поглядами, як у декого...

Щоб перевести розмову на щось інше, я спитав:

— У Дніпродзержинську не доводилося бути?

Він заперечливо похитав головою.

— Раджу побувати. Хоча б задля того, щоб побачити обеліск «Прометей». Між іншим, коли від цього обеліска підете до готелю «Нева», то на півдорозі вам трапиться їдальня. Така собі звичайна їдальня, розрахована на мешканців заводського гуртожитку, під дахом якого вона міститься. Звичайні кухарі тут довгий час варили звичайні супи та борщі, і клієнти не без задоволення їх поїдали. Все начебто було гаразд, та раптом і клієнти, і кухарі наче змовилися і застогнали дружним стогоном. Виявляється, комусь спало на думку осучаснити інтер'єр їдальні. Замість простих вікон, що при потребі відчинялися, тут появилися широченні глухі вітрини на всю стіну. Сонця тепер в їдальні — хоч загоряй, а дихати— нічим. Щоб провітрити приміщення, доводиться цілий день тримати навстіж відчиненими двері. Навіть — узимку.

— Що ж, цілком в дусі деяких наших ультрапрогресивних модників. Хоч не в лад, зате — по-столичному.— Мій співбесідник відсьорбнув кави і чомусь поморщився. — До речі, — як тепер модно пити каву: з цукром чи — без?

— Ой,— збентежено вигукнула наша господиня. — Невже забула поставити цукор? Пробачте, я зараз...

— Не турбуйся, Ніночко,— галантно обігнав її чоловік,— я сам...

І подався на кухню.

— За одним рипом ще й масло прихопи,— кинула йому навздогін дружина.

За кілька хвилин він повернувся з... кошиком у руці.

— А до чого кошик? — не втримавсь я від запитання.

З кошика мій колега видобув фарфорову цукорницю.

— А ви попробуйте принести цю штуку іншим способом,— пояснив він,— коли у неї нема вушка.

Ніна Петрівна зміряла його нищівним поглядом.

— Вушко йому дайте! Вушко... Ти космічну ракету коли-небудь бачив?

— М-м... Ну, припустимо, бачив. По телевізору.

— А там, на ракетах ти помічав які-небудь вушка?

— Так то ж ракета. А це...

— А це — річ, в якій художник тонко і з вишуканим смаком передав дух нашої космічної епохи. Звичайно,— посміхнулася вона,— не кожному дано це бачити...— і обернулася до мене.— От візьміть хоча б оцю чашку, з якої ви п'єте каву...

Я взяв. І тут же поставив: обпекло пальці.

— Якби,— обережно натякнув я,— вона мала ручку...

— Далися ж вам оті вушка, ручки! Невже так важко зрозуміти, що в наш час — це вже не модно?

Господиня підсунула до мене печиво.

— Дуже смачне з маслом,— похвалила вона. І, взявши в руки маслянку, додала: — Дивуюся, як це ви ще не спитали, чому і тут нема вушок.

— А що...— жваво відгукнувся її чоловік.— Не завадило б. Принаймні, не боявся б, що вона може вислизнути з рук.

Ніна Петрівна елегантним жестом зняла з маслянки кришку з ракетоподібною гладенькою головкою, і не встигли ми й оком мигнути, як підлога була усіяна дрібними фарфоровими черепками.

Як виховані мужчини, ми кинулися... ні, не підбирати черепки, а вітати Ніну Петрівну.

— Ви знаєте,— з радістю сповістив я,— вам надзвичайно повезло.

— Ти можеш стати учасницею народної будови, — з захопленням повідомив її чоловік.

— Один наш знайомий, — пояснив я,— недавно вернувся з Трускавецького санаторію. Там таких черепків набралося стільки, що офіціанти вирішили ними мостити дорогу аж до Баранівського фарфорового заводу.

— От тільки побоюються,— перебив мене колега,— що це може викликати нездорову заздрість у керівників двох інших фарфорових заводів: Городницького й Довбиського. Адже і вони випускають чималу кількість модного посуду, розрахованого на що завгодно, тільки не на те, щоб за нього бралися руками.

— Слухайте,— дещо заспокоївшись, спитала наша господиня.— А хіба не можна зробити речі такими, щоб вони були і модними, і водночас зручними?

У міру сил своїх ми спробували відповісти на її запитання.

Ну, звичайно, можна. І багатьом-багатьом нашим виробничникам це блискуче вдається. Але трапляються і архіпрогресивні діячі, які в гонитві за най-най-найпередовішою модою забувають про елементарний здоровий глузд. Діяч такого кшталту вельми нагадує вершника, який в спортивному азарті хоче обігнати власну коняку. Іноді, як відомо, це йому вдається,— коли він через голову коня летить у калюжу...

Серед багатьох мудрих законів, продиктованих життям, є один розрахований саме на таких ентузіастів: «Що занадто, то не на користь».

Закон не новий, але ще й тепер модний. Навіть Ніна Петрівна — гостинна наша господиня— не могла цього не визнати.

А вже вона, будьте певні, на модах розуміється!

Г. БЕЗБОРОДЬКО.

Мал. А. ВАСИЛЕНКА

— Як ти гадаєш, що це будується?

— Судячи по замку, тут буде клуб.

Мал. В. ЗЕЛІНСЬКОГО

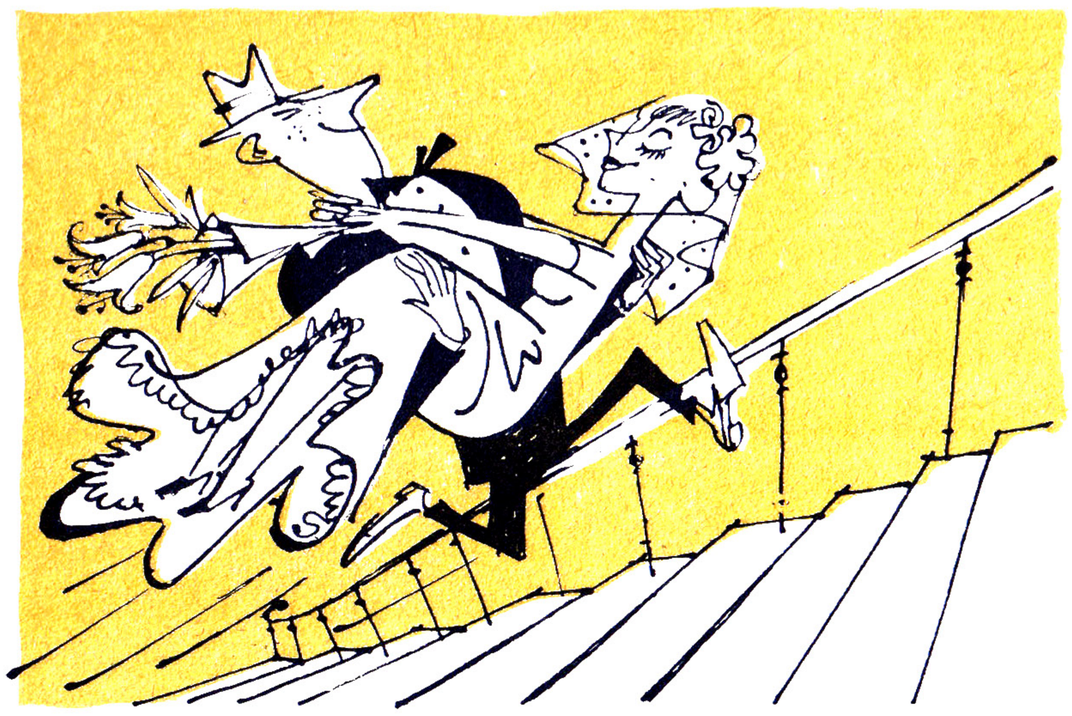

День перший...

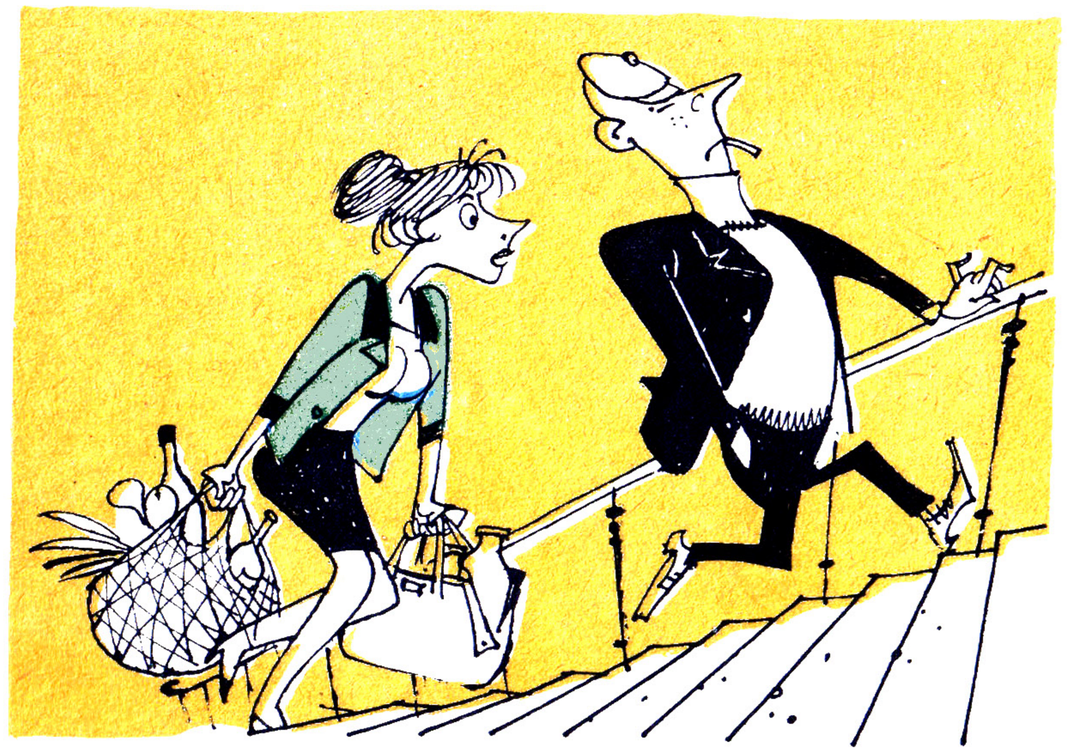

День другий.

ДАЛИ ПЕРЦЮ!

У колгоспі ім. Чапаєва Чемеровецького району на Хмельниччині головував т. Коваль. Про господарство, правда, він не дуже дбав, а ось у комору артільну частенько заглядав і любив там порядкувати, як у власній кишені. До голосу людей ніколи не прислухався, у всьому тільки на своє «я» покладався.

Увірвався терпець колгоспникам, і написали вони скаргу на свого голову до редакції «Перця».

Голова районного комітету народного контролю т. Столярик повідомив, що за зловживання службовим станом, за перевищення своїх повноважень т. Коваля виключено з партії і знято з роботи.

ПЕРША ЗАРПЛАТА

ГУМОРЕСКА

У лісі видавали зарплату.

— Слухай-но, Зайче, — сказав своєму колезі Вовк, коли покликали до каси. — Сьогодні ти одержуєш першу зарплату. Я, звичайно, тебе щиро поздоровляю і таке інше. Але хочу попередити й застерегти. В нашому лісовому колективі, на жаль, дехто ще вважає, ніби першу зарплату треба обов'язково пропити з друзями. Це ганебний пережиток. Якщо до тебе підходитиме хто-небудь з подібною пропозицією — гони в три шиї.

Заєць подякував за добру пораду і став у чергу до віконця з написом «Каса».

— А-а, товаришу Заєць! — привітно зустрів вухатого новачка касир Бобер. — Поздоровляю, друже, від усього серця поздоровляю. Молодець! Потрудився — одержуй. Розписуйся, друже... Ні-ні, не там. Ось тут.

Заєць вивів свій підпис у відомості, одержав зарплатню і хотів уже йти, коли Бобер нахилився з віконця до його вуха.

— Слухай, Зайче, — зашепотів він. — Зачекай хвильку. Я хочу тебе застерегти. Розумієш, у нашому лісовому колективі, на жаль, дехто вважає, ніби першу зарплату треба обов'язково пропити з друзями. Це ганебний пережиток! Справжнісіньке неподобство. Ні за що не погоджуйся.

Заєць подякував і відійшов від каси, перелічуючи новенькі кредитки.

— Поздоровляю! — загуло раптом над його вухом, і тут Заєць відчув, як його ніжно обняв за талію Ведмідь, працівник суміжного відділу. — Перша зарплата — це, брат, справжнє свято. Тільки я, як старший товариш, хотів би тебе попередити. Розумієш, у нашому лісовому колективі...

Заєць уважно й чемно вислухав Ведмедя, вдячно потис йому лапу і повернувся на своє робоче місце.

— Куценький! — радісно запищав, уздрівши Зайця, Тхір. — Уже одержав? Поздоровляю, поздоровляю, друже. Але, — тут Тхір озирнувся і всунув свою гостру мордочку прямо в довге вухо Зайця, — але я хочу тебе застерегти. Ти розумієш...

Заєць слухав Тхора, дивився на свої новенькі кредитки, і серце в нього почало потихеньку щеміти — мабуть, від почуття вдячності до своїх доброзичливих товаришів. Та не встиг він подякувати Тхору, як його з-за найближчого куща перехопила Лисиця.

— Поздоровляю, поздоровляю, — улесливо почала вона. — Перша зарплата — це...

— Це справжнє свято, — тяжко зітхнув Заєць.

— Цілком правильно! — вигукнула Лисиця. — Але...

— Але ти хочеш мене застерегти? — приречено запитав Заєць.

— А звідки ти знаєш?

— Та в нашому ж лісовому колективі...

— ...дехто вважає! — підхопила Лисиця.

— ...що першу зарплату треба обов'язково...

— Але ж це ганебний пережиток! — гнівно вигукнула Лисиця.

— Це справжнісіньке неподобство! — мало не плачучи від обурення, крикнув Заєць.

Обоє помовчали, не знаходячи слів для осуду тих, хто ще живе в полоні пережитків минулого.

— Ну, то й що ж ти надумав робити? — запитала нарешті Зайця Лисиця.

— Та що ж, — безнадійно зітхнув Заєць і подивився на годинника. — Коли зачиняється «Голубий потік»?

— Ще встигнемо, — заспокоїла кущого Лисиця, підхопила його під лапу, і вони почимчикували туди, де на галявині їх уже нетерпляче чекали Бобер, Вовк, Тхір і працівник суміжного відділу Ведмідь.

В. КАПЛУН.

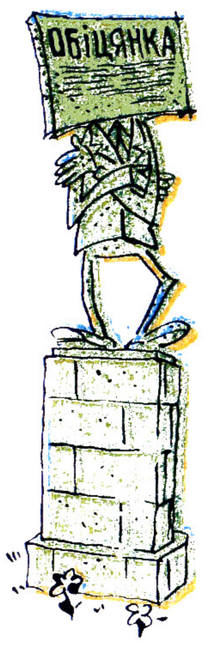

НЕУВ'ЯЗКА З ПРИВ'ЯЗКОЮ

Десь на початку минулого року колгоспники нашої артілі ухвалили поставити пам'ятник воїнам-односельцям, загиблим під час Великої Вітчизняної війни. Не гаючись, зробили замовлення Київському живописно-скульптурному комбінатові. Невдовзі нам вислали звідти проектну документацію. Пообіцяли прислати і архітектора, щоб той зробив прив'язку на місці. Пообіцяли не раз, не двічі... Вже й слізні прохання писали ми до столиці, вже виїжджав туди й наш повноважний і надзвичайний представник, молив та благав: дайте нам на один лише день свого архітектора!

Ні з чим повернувся додому й представник. Тепер стоїмо перед дилемою: а чи не послати нам до Києва колгоспного стипендіата, щоб той, повчившись п'ять років у вузі та здобувши диплом архітектора, приїхав та й зробив нарешті ту прив'язку? Може, так воно швидше буде?

Ф. ОЛЕКСИШИН,
голова колгоспу ім. Франка.

с. Івашківці
Шаргородського району
на Вінниччині.

Мал. А. СВИНЦОВА

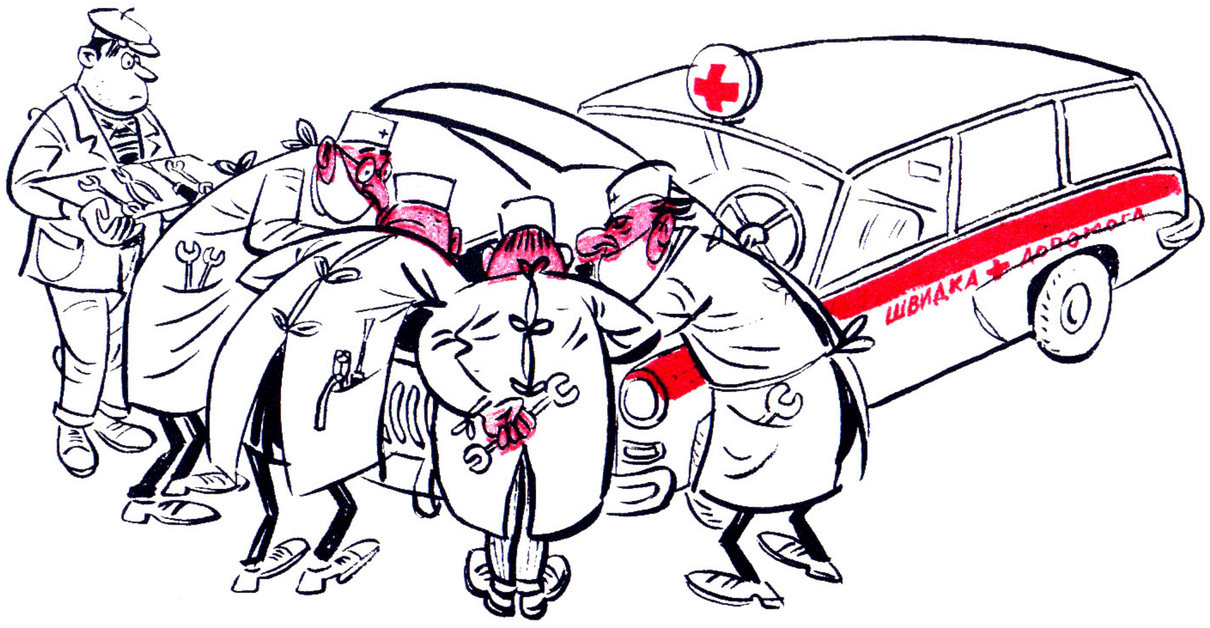

Без слів.

Еней був парубок моторний
І хлопець хоч куди козак,
Удавсь на всеє зле проворний,
Завзятіший од всіх бурлак.
Но греки, як спаливши Трою,
Зробили з неї скирту гною,
Він, взявши торбу, тягу дав;
Забравши деяких троянців,
Осмалених, як гиря, ланців,
П'ятами з Трої накивав.

Троянці нап'яли всі жили
Та вмить пролом і заложили,
І груддю стали боронить...

Пеклись тут гарні молодиці,
Аж жаль було на них глядіть,
Чорняві, повні, милольці;
І сі тут мусили кипіть,
Що заміж за старих ходили
І мишаком їх поморили,
Щоб послі гарно погулять...

Еней з Сівіллою попхався
В пекельную подалі глуш;
Як по дорозі повстрічався
З громадою знакомих душ.
Тут всі з Енеєм обнімались,
Чоломкались і цілувались,
Побачивши князька свого...

Нотатки про їхні порядки

ЗА БОННСЬКИМ ЗРАЗКОМ

Рачеле Муссоліні — семидесятивосьмирічна вдова — настирно добивалася через суд пенсії за чоловіка. Врешті-решт таки домоглася свого: дали пенсію. Суд вирішив — і записав у рішенні — так: «Вдові державного службовця, який мав понад двадцятирічний стаж, надати пенсію».

Для ясності скажемо, що Рачеле Муссоліні не випадково має прізвище покійного «дуче» — вона його дружина.

Звичайно, виносячи рішення, італійському суду не дуже треба було голову над ним сушити, бо ж у Боні вже раніш ущедрили грошовою допомогою дружин фашистів, які наказали довго жити.

ТЕРПЕЦЬ УРИВАЄТЬСЯ!

В Індії видано незвичайний і, зауважимо, дуже потрібний довідник — «Хто є хто в ЦРУ». В ньому названо 7000 агентів американського Центрального розвідувального управління, що працюють, а точніше — шпигують у чужих країнах. І на саму Індію їх понад два десятки припадає. Серед них — перші та другі секретарі, а також радники й аташе посольства США в Делі.

Уривається, як бачимо, уже терпець людям од того хазяйнування ЦРУ в чужій хаті. Дехто змушений був навіть далі піти. Так, один із видних урядовців африканської держави Малаві заявив, що іноземців, яких затримають у країні як шпигунів, будуть кидати на розправу крокодилам.

Першим це попередження одержало посольство Сполучених Штатів. Факт промовляє сам за себе.

ГЕНДЛЮЮТЬ!

Чотири рази у Західній Німеччині призначалися торги для продажу з аукціона автомобіля. І то не якогось там, а особистого автомобіля Гітлера. І чотири рази виявлялося, що це — фальшивки.

Коли у Мюнхені вп'яте заговорили про той автомобіль, заокеанські любителі раритетів — а саме вони розглядалися як можливі покупці — тільки хитро посміхалися: знаємо вже, мовляв, оті автомобілі, на гачок не піймаємося!

Але цього разу справа виявилася цілком надійною: дві солідні західнонімецькі установи гарантували повну відповідальність за те, що ідеться про справжній оригінал, про автомобіль, у якому власною персоною вояжував Гітлер у 1945 році. Перша з цих установ — магістрат Мюнхена, оскільки автомобіль є власністю цього міста; друга — офіційна зовнішньоторгова організація ФРН «Дойче Інтергандель», якій і доручено зробити цей гешефт. А щоб у покупців не залишалося уже ані отакісіньких сумнівів, «Інтергандель» зібрав свідчення таких знавців, що кращих уже, здається, й шукати годі. Серед них — два колишніх групенфюрери СС, які письмово заприсяглися, що не тільки бачили Гітлера в тому автомобілі, а й самі мали колись щастя проїхатися в ньому. Крім групенфюрерів, у списку поручників є таком два вищі діячі з керівництва націстської партії і навіть один колишній особистий ад'ютант фюрера...

Є, є у Західній Німеччині що продавати! І авторитетних свідків теж, як бачимо, не бракує.

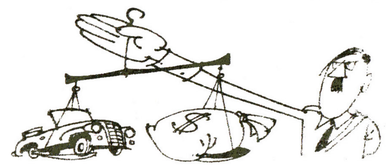

ОБІЙШЛОСЯ БЕЗ ЦЕНЗУРИ

Що не кажіть, а в Сполучених Штатах є свобода друку. Ніяких тобі заборон! От, приміром, був у США журнал «Рампартс». Він написав, що за таємні субсидії Центрального розвідувального управління університетам серед американських студентів вербувалися шпигуни. Журнал писав правду і про сайгонських маріонеток, виступав проти війни у В'єтнамі.

І, гадаєте, цензура дибки встала? Ні. Яка там цензура!

Просто, журналові перестали давати для публікації рекламу. А реклама — це гроші. Тому-то без усякого цензора журнал тиражем у 225 тисяч збанкрутів і припинив своє існування.

І ніяких тобі заборон, бо — свобода слова!

ПЕРЧЕНЯ

Пригоди Перченяти

Мал. А. ВАСИЛЕНКА

НАЙКРАЩИЙ ДЕНЬ

Перше вересня у школі —
День найкращий, — мовив Гриць,—
Бо в цей день ніхто ніколи
Нам не ставить одиниць.

Михайло ВОВК.

СПРАВЖНІЙ БОЛІЛЬНИК

Вітю смика за рукав
П'ятирічний Слава:
— Пам'ятаєш, ти казав —
Буде гра цікава,

Що «Динамо» і «Нефтчі»
Грають, як по нотах,
Забиватимуть м'ячі
В ті і в ті ворота.

А тепер вже третій гол
Залетів у праві.
Ну, який же це футбол? —
Дивувався Славик.

Вітя знав, що відказать:
— М'яч чи два принаймні
В ліві також полетять,
Але... в другім таймі.

Аркадій МУЗИЧУК.

Мал. А. АРУТЮНЯНЦА

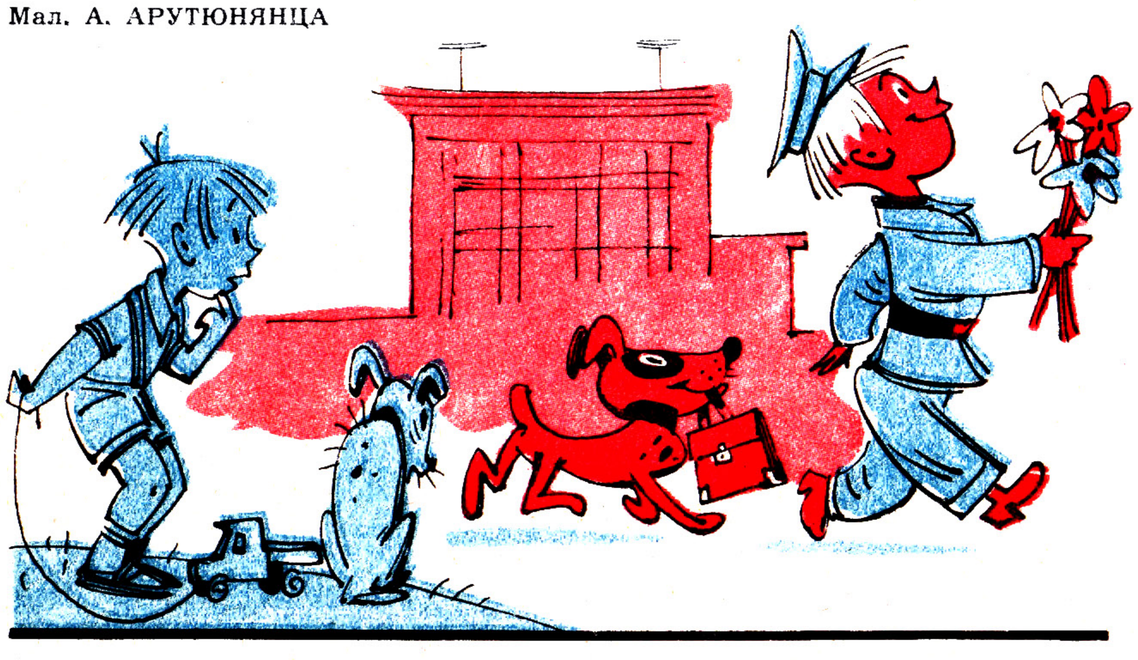

Перший раз — у перший клас.

АПЕЛЬСИН І СОНЦЕ

На лужку біля моря хтось кинув зернятко Апельсина.

Зернятку сподобалося на новому місці. Тут було тепло, вогко. І з зернятка стало рости маленьке деревце. А потім на деревці з'явився Апельсин.

І ось що з цього вийшло.

Навколо зеленіла лише маленька ввічлива травичка, яка вклонялася навіть слабенькому вітерцеві, та якісь незграбні кущики. А Апельсин був гарний, круглий, великий.

«Я зовсім як Сонце, — вирішив Апельсин, — ну, чисто як Сонце. З усього видно — ми брати. Недарма Сонце так яскраво світить мені!»

І Апельсин уже не вітався з травичкою та кущиками. А тільки від ранку до вечора нахвалявся, що він наче Сонце, навіть кращий за нього:

— Це Сонце таке настирливе, пече й пече. Доведеться сховатися між листям!..

Якось восени на лужку з'явилась Людина.

— Дивись-но, Апельсин виріс! — здивувалась вона, зірвала Апельсин й кинула в кошик. Там уже лежало чимало інших Апельсинів.

І тепер ніхто не міг пізнати нашого знайомого. Навколо було стільки плодів — і більших, і кращих за нього.

...І Дівчинка, що надкусила його потім, одразу кинула геть, бо цей Апельсин був страшенно кислий.

Юрій ЯРМИШ.

ДИВОВИЖНА РІЧКА

(Чеська сміховинка)

Двоє хлопців їздили з родичами в рідні краї і потім хотіли один перед одним почванитися, що кожен бачив більшеє диво.

Один оповідав:

— У горах бачили ми такий потік, що в ньому стільки ж риби, як і води!

А другий засміявся:

— Е, що то за диво?!. От як я бачив річку, то в ній води зовсім не було, а сама риба!

Персональний стимулятор

Вранці редактор забракував мій фейлетон, а увечері під'їхав до моєї дачі на позиченому десь бульдозері, поламав огорожу, потрощив дерева, повністю знищив урожай помідорів і огірків (які я, між іншим, вирощував до його ж дня народження), потім витяг із кабіни сокиру й дуже спритно порубав на дрібні цурки диван-ліжко і чотири стільці, а в додаток перепиляв на дві рівні частини — по вертикалі — зовсім новий дерев'яний туалет. Спочатку я трохи образився на свого шефа, але він підніс до мого носа кулак і по-батьківському сказав:

— Працюватимеш добре, матимеш іще кращу дачу. В порядку матеріального стимулювання.

Уважно оглянувши вищезгаданий кулак, я зрозумів, що все робиться для мого ж блага. Справді, коли б я не написав поганого фейлетону, редакторові не довелося б витрачати стільки душевної та фізичної енергії, щоб через посередництво бульдозера піднести мій професійний рівень. Я наочно переконався, як важливо добре працювати, і тепер тягну у відділі за трьох, бо матеріальний стимул — таки велике діло.

Я дуже вдячний своєму редакторові й говорю про це де тільки можна. Однак мене дивує невдячність інших людей, стимульованих таким же надійним способом, зокрема — представників колгоспу імені Свердлова Калинівського району Вінницької області. Справді, чим іще, як не чорною невдячністю, можна пояснити безпрецедентний факт, що благородний метод персонального стимулювання, запроваджений головою Казимиром Вікторовичем Бачинським та його бойовими помічниками, до цього часу невідомий громадськості й не відзначений належним чином? Обурений до глибини душі, поспішаю відновити справедливість.

Відновлення почнемо з короткої характеристики артільних керівників. Усі вони — сам голова, а також секретар партійної організації Головащенко, агроном Лановий, бригадири Герасимчук і Дозорець, завідуючий фермою Висоцький — вищою мірою колективісти й звикли працювати колегіально. Найяскравішим плодом їх колективних зусиль є самобутній метод морального і матеріального стимулювання.

Моральне — це коли Казимир Вікторович тепло напучує колгоспників на трудові звершення всеосяжним зворотом: «Ідіть ви...» — а бригадири, завфермою та агроном дружно підхоплюють: «Туди-сюди-пересюди!» Після чого доносять натхненну думку голови до кожної, окремо взятої людиноодиниці не лише язиком, а в деяких випадках і руками.

Матеріальне ж потребує спеціальної підготовки й відповідних технічних засобів. Підготовка починається з того, що голова Бачинський нагадує колегам про необхідність повсякденного підвищення продуктивності праці. Потім готується список тих, хто цієї необхідності ще до кінця не усвідомив. Оскільки ж виявляється, що колеги таких несвідомих елементів ніяк пригадати не можуть, на допомогу приходить голова Іванівської сільради Горішняк, який принаймні знає, хто з односельчан де живе. На основі цього вибірково складається орієнтовний перелік можливих ледарів, на котрих варто продемонструвати метод персонального матеріального стимулювання.

Безпосередня боротьба за піднесення продуктивності праці починається в той момент, коли потужний трактор із плугом, попутно ламаючи дерева й тини, а де випадає нагода — й фундамент нового будинку, урочисто в'їжджає на присадибні ділянки несвідомих елементів і під крики наляканих господарів (які при бажанні можна трактувати як вигуки схвалення) вщент переорює городи. Під час цієї заохочувальної екзекуції, що проводиться систематично в різних кінцях села, голова Бачинський та його невтомні сподвижники закликають присутніх зробити гідний внесок у розвиток колгоспного виробництва.

Слід віддати належне колективному розумові артільних вожаків: вигляд знищених посівів і потрощених дерев значно посилив любов колгоспників до суспільно корисної праці, і вже незабаром можна чекати, що перед ясним поглядом Казимира Вікторовича виразно вимальовуються грандіозні перспективи.

Правда, як стало відомо пізніше, при персональному стимулюванні трапилося дрібне непорозуміння: несвідомі елементи виявилися несвідомими лише тому, що вони повністю або частково непрацездатні — й пенсіонер, інвалід Андрій Степанович Овчаренко, й інвалід Василь Андрійович Вакула, й інвалід Марія Оксентівна Чорногуз, і хвора Любов Вікторівна Харчук, і старенька Параска Йосипівна Безугла...

Але, повторюю, — це дрібне непорозуміння. Бо й їм все одно слід було б щиро подякувати своєму голові за те, що він їх зробив причетними до важливої і корисної справи.

Не варто платити чорною невдячністю людині, яка стільки зробила для загального добра.

В. ЧЕПІГА.

Котляревський сміється

Мал. В. БАКАЛА (м. Полтава)

Возний: — Когда би я іміл — теє-то як його — столько язиков, сколько артикулов в Статуті ілі сколько зап'ятих в Магдебурському праве, то й сих не довліло би на восхваленіє ліпоти твоєй.

(«Наталка Полтавка»)

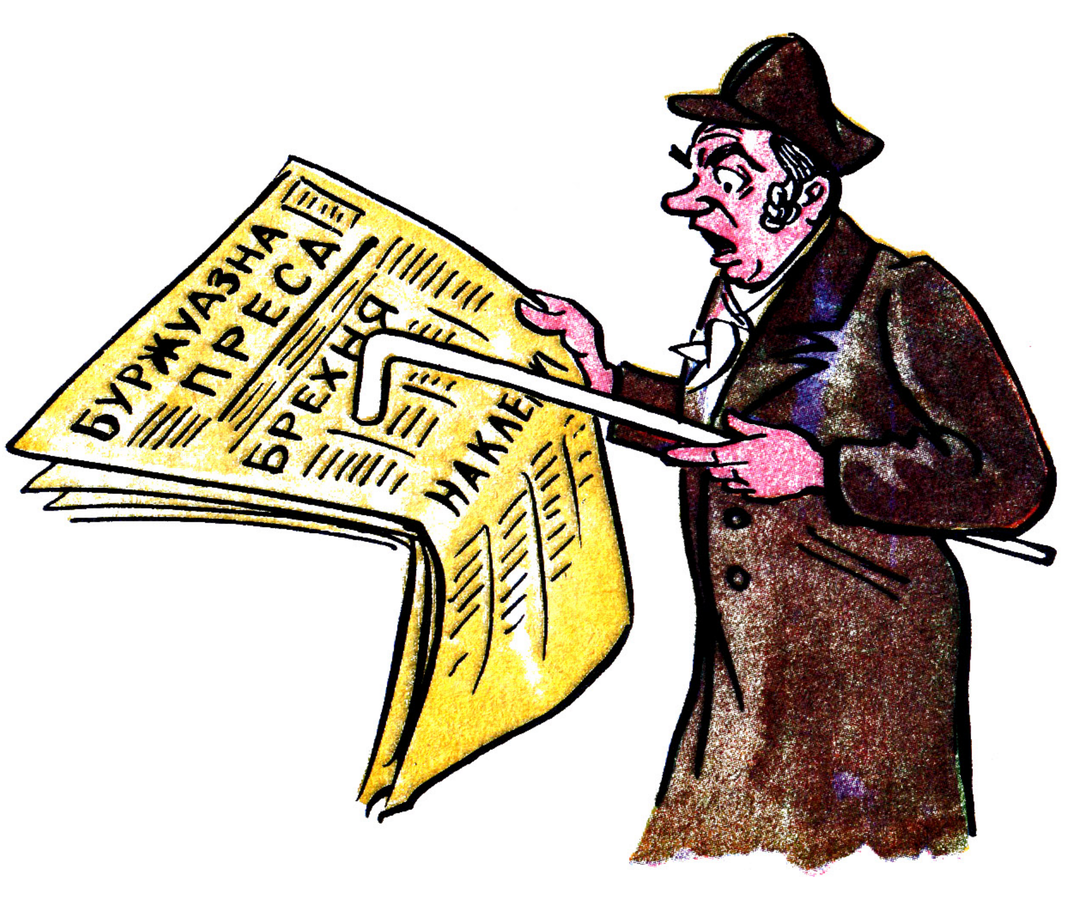

Возний: — Велика неправда виставлена перед очі публічності. За сіє малоросійськая літопись вправі припозвать сочинителя позовом к ответу.

(«Наталка Полтавка»).

Котляревський сміється

Мал. К. ЗАРУБИ

«Чи ви од чаду, чи з похмілля!
Чи чорт за душу удряпнув!
Чи напились дурного зілля!
Чи глузд за розум завернув!»

(«Енеїда»).

Мал. В. ЗЕЛІНСЬКОГО

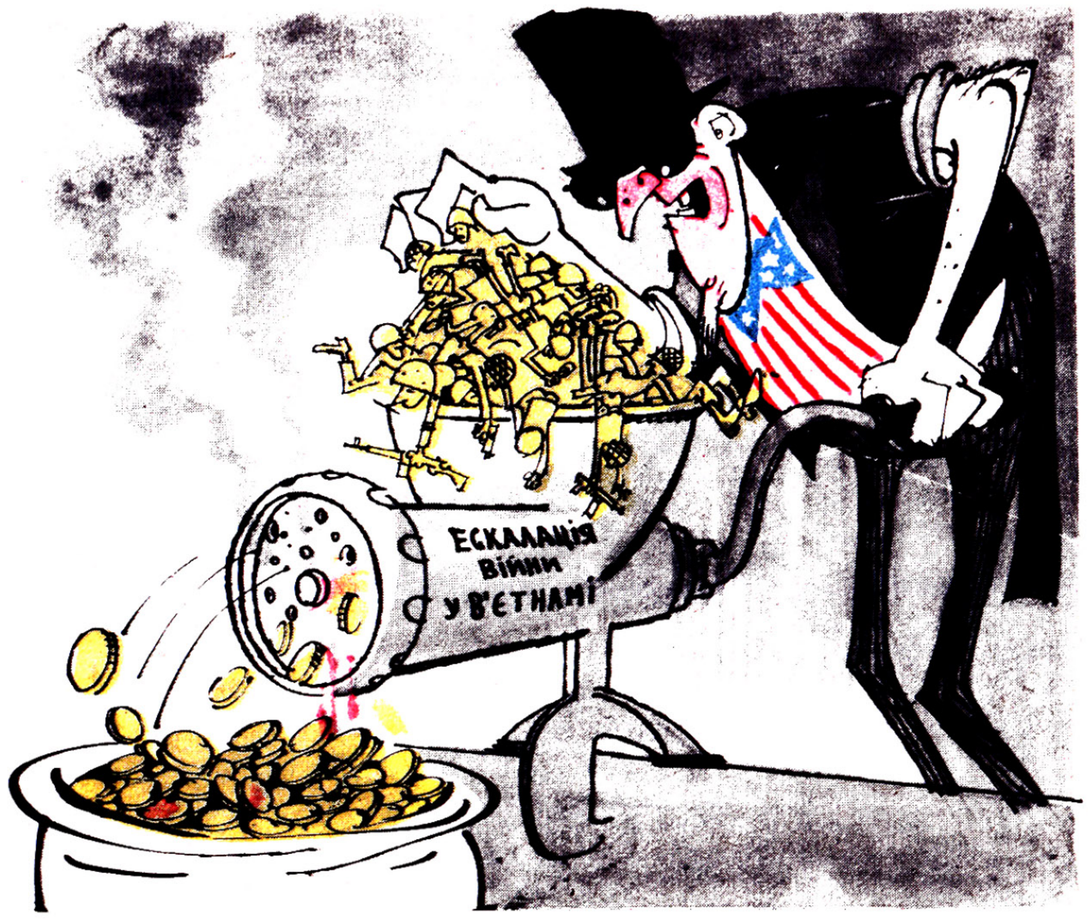

«Ох, ви на смертних дуже ласі!
Як грек на ніжинські ковбаси,
все лихо на землі од вас».

(«Енеїда»).

З ВІДПУСТКИ

Мал. Й. КОГАНА

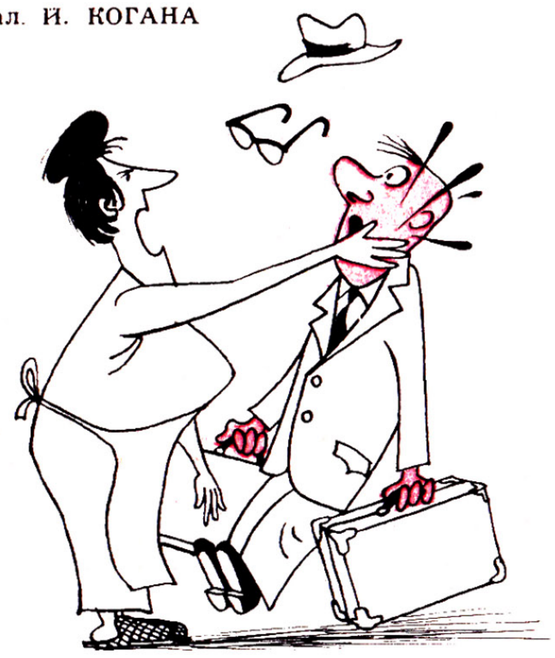

— За що?!

— Знала б за що — ще не так би схопив!

ДАЛИ ПЕРЦЮ!

Посаду голови правління Камишанського сільського споживчого товариства Охтирського району на Сумщині обіймав т. Шпигоцький. Обіймав досить цупко. І обов'язки свої розумів, як кажуть, буквально. Найкращі товари споживав сам та ще наділяв ними своє близьке товариство (родичів і приятелів).

Пайовики написали про це листа Перцеві.

Як повідомив голова районного комітету народного контролю т. Мироненко, за порушення правил радянської торгівлі Шпигоцького від обов'язків голови правління ССТ увільнено.

Покупці з полегшенням зітхнули. Близьке товариство Шпигоцького зустріло цю звістку з сумом.

НА СПОВІДІ

ГУМОРЕСКА

Отець Іван сидів на стільчику сповідниці, мовчки дивився, як вклякнула перед ним Явдоха Гецало, як поцілувала хреста і тихо сказала:

— Готова до сповіді перед господом богом.

— Чим же ти грішна, Євдокіє? — ліниво запитав отець.

— Та всім. Знаєте, ми, жінки, отче, де ступим, там і грішимо. А найбільший у нас ворог — язик... Ми ним, як прачем, плещемо, аж луна йде...

— Прощається тобі такий гріх. А чим іще грішна?

— На тому тижні ходилам до склепу. За крам треба було заплатить чотири карбованці, а в мене п'ятірка була. То продавщиця, замість рубля, видала мені решти аж шість. І в мене не повернувся язик сказати їй про теє...

— Це недобре, Явдохо. Наразі прощаю тобі й такий гріх. Але вдруге щоби я цього не чув...

— Певно! Бо таке рідко трапляється, отче.

— Чим іще грішила?

— Судили Мирона Завадку товариським судом. Я свідчила. По правді казати, то не виділа, чи вдарив він мою сусідку Стефку. Але сказалам, що виділа...

— Лжесвідчила, значить. А кого судили? Це не того Мирона-безбожника, що перед великодними святами ікони з хати повикидав?

— Його, батюшечко, його...

— Лжесвідчити гріх. Але богопротивників сам бог велить карати. Прощаю тобі такий гріх, і бог прощає. Чим іще грішна?

— Як збирали пожертву, то я, замість тридцяги, касирові далам три. А решту, ви ж знаєте, віддала матушці...

— Власне, цей гріх і за гріх не вважається, бо з однієї божої кишені лягло в іншу... Чим іще грішна?

— Маю один гріх іще. Але язик не повертається...

— Сповідайся, Явдохо. Бо крити гріх — це подвійний гріх. Бог усе знає...

— Справді? То чого мені лізти йому на вочі зі своїм гріхом?

— Грішно так тлумачити, Євдокіє. На те ми й поставлені від бога сповідувати його паству аж до другого пришестя. Говори.

— Я, отче, буду... дитину мати.

— З ким же прелюбодіяла? Знаю, що ти мужа не маєш. Хто спокусив тебе?

— А чому ви гадаєте, що він мене? А я хіба не жива?..

— Прелюбодійко! Як ти смієш господові таке говорити?

— Господові, може, й не сказала б, а вам...

— Хто той гріховодник? Знаю, Явдохо, гріх, щоби прощений був, треба щиросердечно...

— А я й так щиросердечно. Бог же, як ви кажете, сам знає. Чого маю повторяти йому сто разів?

— Одначе, блуднице, стоїш ти наразі не перед богом, а перед його пастирем. І сказав-бо господь: «Сповідуватись будете...» Говори, хто?

— Та ж... Отець Дмитро із Княгинич...

— Отець Дмитро?! Коли?

— А тоді, як ви були десь поїхали. А мені майстри саме підвалини заклали на нову хату. Тре' було посвятити... Ну й...

— От що, Явдохо, прощається тобі цей твій гріх. Тільки більш нікому про це не сповідайся. А отцю Дмитру — свині такій, — я ще покажу, як у мою парафію залазити!

Ірина КУДРЕВИЧ.

м. Ходорів на Львівщині.

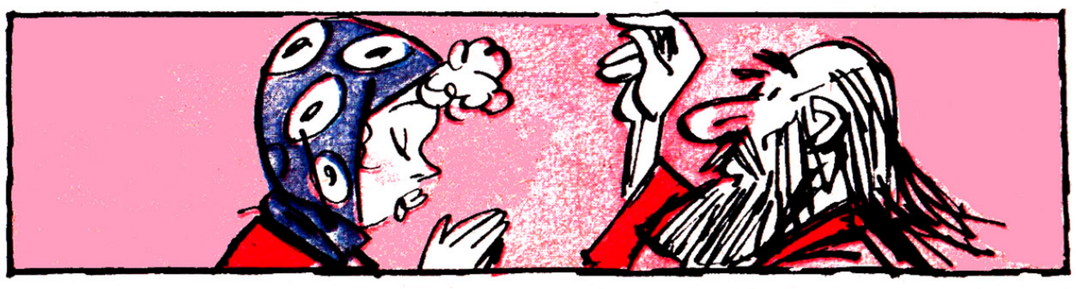

Народні усмішки

НЕ ПІДКАЗАЛА

Чоловік увечері прийшов знесилений додому і каже дружині:

— А все ти винна. Посилаєш мене на батьківські збори і не кажеш, у якій школі наш син вчиться.

Повідомив М. КОСТІВ
з м. Миколаєва Львівської області.

ПОДАРУНОК

Маленький Гриць приніс матері букет чудових квітів.

— Де ти їх взяв? — запитала здивована мати.

— У діда Панаса.

— А він знає про це?

— Звичайно, знає. Він же гнався за мною.

В СІМ'Ї ЕЛЕКТРИКА

Одного разу, повернувшись з роботи, електрик побачив, що у його сина забинтована рука.

— Що сталося? Ти чимсь поранив себе?

— Ні. Я впіймав бджолу, а вона з одного кінця була не ізольована.

Повідомив М. Д. ЧЕРНЯЄВ
з с. Балки Василівського району Запорізької області.

У ЗАЯЧІЙ ШАПЦІ

— Ходили вчора на зайців? — питає один чоловік свого знайомого.

— Авжеж.

— Ну, і вбили?

— Авжеж.

— Одного, два?

— Авжеж.

— Що це ви все «авжеж» та «авжеж»?

— А навіщо ж питати, хіба ти не бачиш, що я в заячій шапці?

Повідомив Г. КУЧЕРЕНКО
з м. Борисполя Київської області.

НЕ ЗНАЛА

Зайшли до буфету два куми. Один і каже, звертаючись до буфетниці:

— Налийте нам два фричі.

— А що ж воно таке?

— Вино з водою.

— Ой, лишенько, п'ятнадцять років продаю вино з водою, а не знала, що воно називається фрич!

Повідомив М. І. НОСА
з с. Піщаного Куп'янського району Харківської області.

ВИПРАВДАВСЯ

Після Нового року приходить до лікаря «хворий» — здоровенний чолов'яга років п'ятдесяти і жаліється, що йому в грудях пече. А лікар знав, що цей чоловік любить випити, та й каже:

— Ви ж, мабуть, горілку пили повними склянками?

— Та ні, боронь боже, — відповідає «хворий». — У мене навіть посуди такої немає. Я як п'ю, то ото прямо з барильця.

Повідомив І. А. МЕЛЬНИЧЕНКО
з м. Новоукраїнки Кіровоградської області.

ПЕРШИЙ ДЗВОНИК

Мал. А. АРУТЮНЯНЦА

Другокласник першокласниці: — У школі взагалі добре. Погано тільки, що двійки ставлять...

Мал. А. СВИНЦОВА

Новатор.

Мал. В. ЗЕЛІНСЬКОГО

— Вам повезло, а от мені доведеться за двох уроки робити.

Мал. А. ВАСИЛЕНКА

— Ну й роки летять! Це ж ми вже в другому класі...

Дорогий Перче!

Пишу тобі вже вдруге. У листопаді 1968 року я писала про те, що в нашому клубі протікає дах. Ти познайомив з моїм листом Роменський міськком КП України. У грудні того ж року секретар міськкому т. Рябенький одписав тобі (а ти — копію мені), що все буде гаразд. Мовляв, сільраду і керівників радгоспу ім. Леніна зобов'язано провести капітальний ремонт клубу. Радгосп включив його в план І кварталу 1969 р.

Рівно через півроку після цієї відповіді, а саме 16 червня 1969 р., не дочекавшись капітального ремонту ні в першому, ні в другому кварталах, дах і стеля клубу провалилися. Кінчається вже й III квартал, а в клубі і нині валяється сміття: уламки цегли, глина, очерет та поламані сволоки.

Як бачиш, Перче, в цій історії папір, на якому написав тобі листа т. Рябенький, виявився тривкішим за дах і стелю нашого клубу. Вони не витримали снігу, дощів і безгосподарності. А папір відписку витримав і не почервонів навіть.

Євдокія ЧЕРНЕНКО.

с. Олексіївка Роменського району
на Сумщині.

Як швидко біжить час! Ще ж, здається, недавно у нас закладали фундамент під новий Будинок культури, а вже, виявляється, п'ять років минуло.

За ці п'ять років будівельники не тільки впоралися з фундаментом, але навіть звели стіни першого поверху. На тому високому рівні й припинилося будівництво. Надовго. Аж поки його відновити не взялися наші шефи — працівники Кременчуцького рудбуду. «Добудуємо! — урочисто проголосили вони. — Здамо об'єкт у 1969 році». І... поїхали назад, у Кременчук, залишивши по собі в колгоспі саму лише згадку.

Згадку про те, що добрі слова мають певну цінність тоді, коли їх підкріплюють ще й добрими ділами.

А. НАЗАРКО,
депутат сільської Ради.

с. Червоні квіти
Кобеляцького району
Полтавської області.

Наш колгосп носить назву «Світанок». Ця назва символічна, а от товариші з Дунаєвецької районної електромережі сприймають її в буквальному розумінні. Вони гадають, що наші колгоспники люблять працювати лише на світанку, тому й електроенергію, яка частіше блимає, ніж світить, підключають або вдосвіта, або зовсім не підключають. А нам же доводиться працювати і вночі, і серед білого дня.

Отож ми й просимо тебе, Перче — нагадай про це товаришам із Дунаєвців, та так, щоб і їм хоч раз блимнуло.

Ф. ГУМЕННИЙ,
зоотехнік колгоспу
«Світанок».

с. Цикова
Чемеровецького району
Хмельницької області.

Чи знаєш ти, хто найзанятіша людина у світі? Ми, вінничани, вважаємо, що це не хто інший, як начальник будівельного управління № 148 Південно-Західного будівельного тресту Б. Л. Бордашевський. Кажуть, він так заклопотаний всякими справами, що йому не те що вгору, а й під ноги глянути ніколи. Бо коли б не ота клята зайнятість, то Борис Леонтійович, безперечно, побачив би, скільки будівельного матеріалу валяється під ногами біля недобудованого книжкового комплексу-комбінату у Вінниці.

Правда, побачити той матеріал тепер досить важко, бо його вже надійно замаскували густі зарості бур'яну. Ще б не замаскувати! Спорудження такого необхідного для вінничан книжкового комплексу фактично припинено в минулому році. А розпочато воно було ще у 1966-ім.

Псуються стіни недовершеної будови, псуються залишені напризволяще матеріали та обладнання. Псуються книги у застарілих, не придатних книгосховищах. Не псується лише хороший настрій у т. Бордашевського.

Ф. МАШНІН.

м. Вінниця.

ЦІКАВА АРИФМЕТИКА

АДМІНІСТРАТИВНА ЗАДАЧА

Колгосп ім. 8 Березня Зачепилівського району на Харківщині збудував собі в 1967 р. нове приміщення для контори. Тодішньому голові райвиконкому І. Т. Задорожному будинок дуже сподобався, і він попросив правління артілі віддати його під сільраду і пошту. Вартість будинку в сумі 9897 крб. тодішній голова райвиконкому обіцяв повернути в 1968 р.

Коли Зачепилівський райвиконком нового складу поверне колгоспові вартість будинку, якщо відомо, що правління артілі вже третій рік справно сплачує страхові внески за будівлю, в якій воно не живе?

ПЕРЦЕВІ ВІДПОВІДАЮТЬ

★ Про те, що у першому відділку радгоспу «Космос» на Херсонщині тривалий час не працює баня, писалося у замітці «Вечір спогадів» («Перець» № 6).

Голова виконкому Бериславської райради т. Константинова повідомила, що під баню виділено окреме приміщення, і вона нині регулярно працює.

★ Фастівський завод металевих виробів (Київщина) випустив партію замків — 1000 штук з капроновими обмежувачами, які при користуванні одразу ж виходили з ладу. Про це повідомлялося у листі, опублікованому в № 6 журналу.

Секретар Фастівського міськкому КП України т. Норенко повідомив редакцію, що листа обговорено на відкритих партійних зборах заводу.

Критику Перця визнано правильною. Завод негайно змінив конструкцію цих виробів. Тепер замки виготовляються з металевими обмежувачами і користуються у населення попитом.

★ У тому ж номері журналу у замітці «Село телепатів» розповідалося про те, що жителі сіл Богданівка і Собич (Шосткинський район на Сумщині) ніяк не можуть домогтися, щоб зв'язківці відремонтували їм телефонну лінію.

Після виступу Перця пошкоджений підземний кабель зв'язківці полагодили, і телефонний зв'язок працює нормально.

Юрій ІВАКІН

Мал. А. ВАСИЛЕНКА

З пародійного циклу

„2 × 2 = ?“

Юрій СМОЛИЧ

РЯТІВНА ТАБЛИЦЯ МНОЖЕННЯ

Невідомий розділ з «Театру невідомого актора».

Одного липневого вечора 1920 року в прифронтовому місті на Поділлі наша трупа давала концерти кіннотникам дивізії Апанасенка. Театральна зала була схожа на військовий табір. Бряжчала зброя. Червоноармійці сиділи з оголеними шаблями й гвинтівками в руках. Ложі наїжачилися піками. Між проходів стояли кулемети. У фойє іржали коні. Бійці артдивізіону вкотили гармату за лаштунки й приготувалися дивитись і слухати.

І от в останній момент з'ясувалося, що інженю несподівано вийшла заміж за комісара цукрозаводу й виїхала з міста, прем'єр захворів на висипний тиф, комік — на черевний, характерна старуха — на інфлуенцу, а суфлер запив. І помреж раптом виштовхнув мене на сцену. «Рятуй становище, Юрко, якщо не хочеш, щоб нас за саботаж порубали!» — почув я його трагічний шепіт. Зала вибухнула оплесками. Та від несподіванки всі відомі ролі, всі вірші, які я знав, враз вилетіли у мене з голови. І я мовчав. Мовчав хвилину. Другу. Третю. От-от мало статися щось страшне. І тут мені спало на думку продекламувати таблицю множення. Єдине, що я ще пам'ятаю: адже одержав колись за неї у гімназії п'ятірку з плюсом!..

«Бійці! — почав я голосом, від якого заколихалася завіса — 2 × 2 = 4!» «Чотири!» — дружно підхопили кіннотники. «2 × 3 = 6!» «Шість!» — видихнула зала. «2 × 4...» «Вісім!..»

За лаштунками полегшено зітхнув і заплакав помреж.

Так, вклавши в рядки таблиці всю свою любов до бійців і ненависть до ворога, я продекламував її усю. І коли нарешті закінчив «9 × 9 = 81! Слава кінній дивізії! Дайош!..», — мені влаштували овацію. Потім «на біс» ми разом із бійцями продекламували таблицю ще раз! І ще раз. Потім проспівали її на мотив «Во саду ли, в огороде». І на мотив улюбленої — «Засвистали козаченьки»...

Начполіт дивізії довго тис мені руку й дякував: «Ви талановито поєднали театр з лікнепом і надихали бійців на перемогу. А про нашу дивізію незабаром ви ще почуєте».

І справді: другого дня дивізія прорвала фронт під Смілою й пішла у рейд на Бердичів.

Така сила впливу справжнього Театру.

Любитель співу.

ЕПІТАФІЇ

ОБІЦЯЛЬНИКУ

Коли в тамтешній світ відбув,
Від злості аж в долоні сплеснув:
Бо ж перед смертю він забув
Пообіцяти, що воскресне.

ЗЛОДІЄВІ

У домовині він лежав
І шепотів: — Ой, ні! Не зможу!
Тож серед ночі встав і вкрав
З могили в себе огорожу...

П'ЯНИЦІ

Він шепотів: — В оцій труні
Лежать не дуже буде тяжко,
Якщо спроможуться мені
Поставить пам'ятник із пляшки.

Василь КРАВЧУК.

м. Ізяслав
Хмельницької області.

PENGUIN2197

Перчанський ТЕЛЕВІЗОР

Телевізійний центр Перця веде сьогодні передачу з села Ковтунів Золотоніського району Черкаської області.

Перед вами, товариші глядачі, новий сільський магазин, що його Золотоніська райспоживспілка разом з колгоспом ім. Ілліча урочисто зобов'язалися збудувати у 1967 році. Зверніть увагу на вишукані форми цієї унікальної архітектурної споруди. Скільки тут світла! Скільки сонця! І скільки простору для серйозних роздумів про дзвонарів, які часто-густо проголошують своє урочисте слово з єдиним наміром: щоб слово те кинуть на вітер, і вітер поніс його в даль...

На цьому, товариші телеглядачі, ми закінчуємо сьогоднішню телепередачу.

До побачення. До наступного телебачення!

Мал. А. СВИНЦОВА

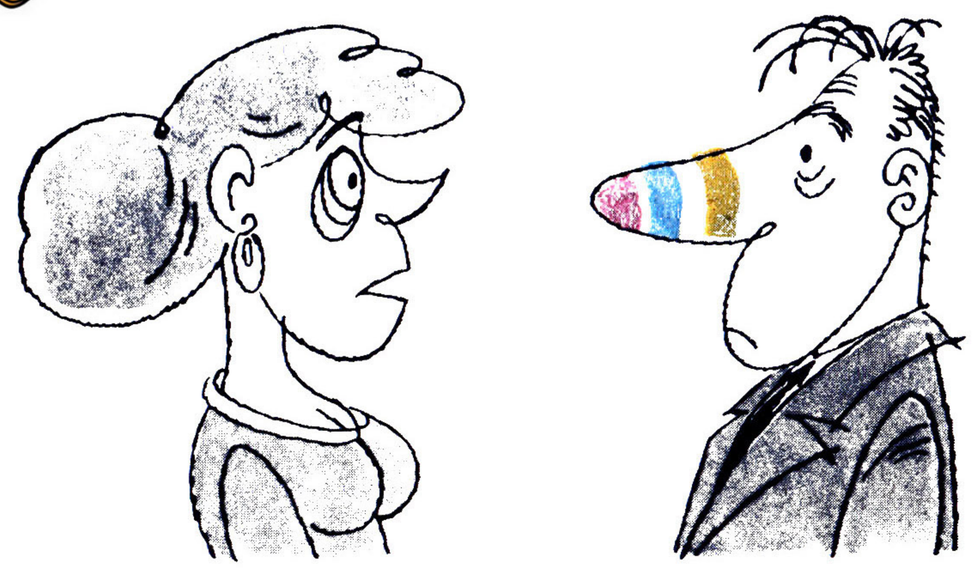

— Знову коктейлю нализався?..

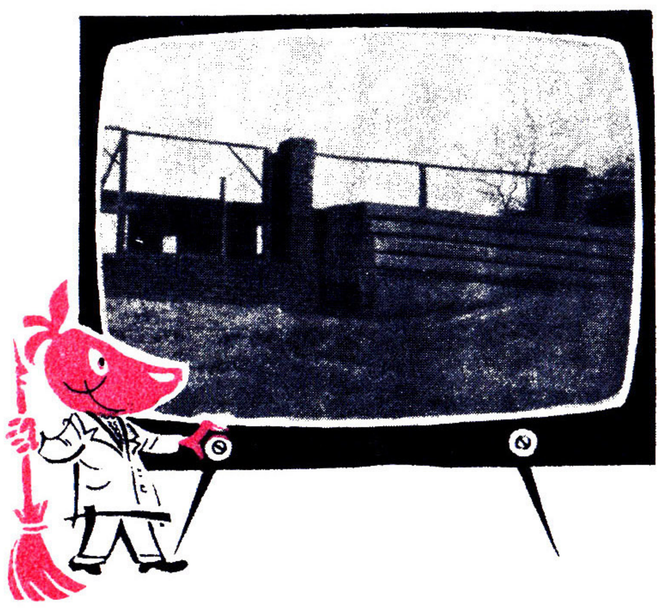

ДАЛИ ПЕРЦЮ!

В ролі удільного князька виступав лісник Зачепилівського лісництва на Харківщині Пискун Г. П. Він сідав, неначе в крісло, на високий пень, приймав величну позу і роздавав направо й наліво сінокісні угіддя жителям навколишніх сіл. Роздавав, звичайно, не за спасибі й не за уклін земний, а за що-небудь більш матеріальне.

З органами місцевої влади він не рахувався, а діяв у лісовому царстві сам.

Лист про це надійшов до редакції «Перця».

Як повідомив голова Зачепилівського районного комітету народного контролю т. Пухкало, факти підтвердились. За незаконні дії лісника Пискуна Г. П. з роботи знято.

Головний редактор Ф. МАКІВЧУК

Редакційна колегія:
М. БІЛКУН, К. ЗАРУБА, В. ЗЕЛІНСЬКИЙ,
О. МИХАЛЕВИЧ, С. ОЛІЙНИК.

ПЕРЕЦЬ

ВИДАВНИЦТВО «РАДЯНСЬКА УКРАЇНА»

Адреса редакції журналу «Перець»:
Київ-47,
Брест-Литовський проспект, 94.

Тел. 41-82-12, 41-83-46, 41-83-79

Журнал «Перець» № 17 (819)
(на украинском языке).

Ціна 24 коп. на місяць.

БФ 09451. Здано до набору 7. VIII. 1969 р. Підписано до друку 20. VIII. 1969 р. Формат паперу 70×108¹/₁₆. Фіз.-друк. арк. 2. Умовн. друк. арк. 2,8. Обл.-вид. арк. 4,54. Тираж 1 932 250. Зам. 04097.

Видавництво і комбінат друку «Радянська Україна».

Київ-47, Брест-Литовський проспект, 94.

Що нам розповів Гордій Варенник

ТРЕБА СТОЯТИ НА ЧАТАХ

— Дуже поспішаю, — заскочивши на хвилинку до редакції, сказав Гордій. Вигляд у нього був заклопотаний і стурбований. — Мушу бігти на Володимирську гірку, страшенно непокоїть мене доля пам'ятника Володимиру. Як би його часом не знесли...

— Та ви що?! Хто ж то наважиться?! Адже й дитині відомо, що це історичний і мистецький пам'ятник.

— Так. І історичний, і мистецький. Але має компрометуючі дані. Хрест у руках тримає. І через нього може постраждати. Особливо, коли сюди ненароком завітають деякі завзяті хлопці з Львівщини. У себе в області вони вже трохи погаздували. От у селі Верені Миколаївського району стояв пам'ятник на честь скасування панщини 1848 року. Теж мав історичну цінність. А скасували його. І в ряді інших сіл так само зникли пам'ятники, присвячені цій події, бо мали вони ознаки культової форми. Ніхто чомусь не розтлумачив войовничим невігласам того, що селяни, закопуючи під цими пам'ятниками плуги, реманент, ставили хрест страхітливому кріпосництву. Ніхто чомусь не нагадав їм слів Великого Каменяра, який у свій час писав: «Хлопи недармо проклинали той порядок і досі проклинають його в піснях і оповіданнях; недармо по скасуванню панщини ставили хрести і під ними закопували панщину в виді пляшки з горілкою».

А в м. Жидачеві, у колишньому, вже давно не діючому костьолі вирішили створити автобусну станцію. І гарну, кажуть, станцію зробили. Та при реконструкції виявили в костьолі вирізану з дерева фігуру «Розп'яття». При бажанні неважко було з'ясувати, що ця фігура XV сторіччя є однією з найстаріших дерев'яних скульптур на території нашої країни. А з'ясувавши, неважко було передати цінну пам'ятку в музей, оскільки в інтер'єр автостанції вона й справді не дуже вписується. Натомість, у реконструктивному екстазі, скинули фігуру з десятиметрової висоти, від чого стан її, зрозуміло, не поліпшився.

Та буває, що до такої демонстрації безкультур'я вдаються й люди, які, за всіма документальними ознаками, наче й не повинні бути невігласами.

Є на Львівщині унікальна археологічна пам'ятка — старовинне місто Звенигород (нині село Пустомитівського району). Згадка про нього є в давньоруському літописі 1086 року. Проведені тут розкопки дали багато найцікавіших даних про сиву давнину, про життя й працю давньоруських ремісників. Тут відкопали й численні житла городян, і косторізні майстерні, ковальські й гончарні горни, рештки шевської майстерні. Виявлено тут і поховання порубаних татарськими шаблями мужніх захисників міста під час навали 1241 року.

Та десь років через сімсот з гаком після татаро-монгольської навали з'явився в цих місцях Михайло Семенович Лісненко, голова колгоспу ім. Шевченка. І почав доруйновувати те, чого віки не могли зробити. Для цього на території колишнього городища, взятого державою під охорону, збудував корівники, гноєсховища, а при будівництві зняв товстий шар землі з цінними археологічними пам'ятками.

У цій історії, правду кажучи, мене дивує одне. Ні, не те, що М. С. Лісненко роками попльовував на листи, просьби та попередження органів культури. І не те, що він не зважив на статті в обласній і республіканській пресі, де, зокрема, відомі українські вчені виступили проти варварського нищення цінної пам'ятки. І не те, що органи прокуратури не знайшли поки достатніх даних для притягнення Лісненка до кримінальної відповідальності, а облвиконком обмежився суворим попередженням (яке, до речі, голова колгоспу переніс значно легше, ніж операцію на гланди). По-справжньому здивувало мене одне: те, що Михайло Семенович Лісненко, за гримасою чудернацької долі, — колишній... учитель історії.

...Та поки я тут з вами теревені правлю, там, можливо, завзяті хлопці з Львівщини й до пам'ятника Володимиру добираються. А то ще, боронь боже, до Лаври чи до Софіївського собору зазирнуть...

Ні, як собі хочете, а я побіг на Володимирську гірку!

Треба стояти на чатах!

Дві книги СМІХУ

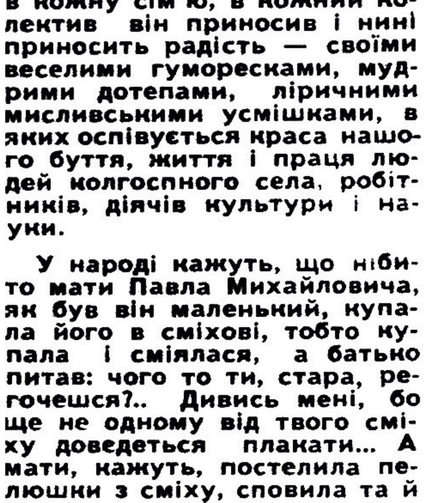

Буває так — одного згадують з сумом, мовчанням: був, мовляв, такий чоловік — і не стало... А от про цю людину і не почуєш сумного. Здається, вона завжди «єсть», «присуствуєть», «живьоть» разом з нами і наче ніколи й не збиралася відправлятися в «божі апартаменти». Ця людина — наш геніальний сміхотворець Остап Вишня.

В найдальших куточках України, в кожному місті, районі чи то селі знають і шанують Остапа Вишню. Бо в кожну сім'ю, в кожний колектив він приносив і нині приносить радість — своїми веселими гумористками, мудрими дотепами, ліричними мисливськими усмішками, в яких оспівується краса нашого буття, життя і праця людей колгоспного села, робітників, діячів культури і науки.

У народі кажуть, що нібито мати Павла Михайловича, як був він маленький, купала його в сміхові, тобто купала і сміялася, а батько питав: чого то ти, стара, регочешся?.. Дивись мені, бо ще не одному від твого сміху доведеться плакати... А мати, кажуть, постелила пелюшки з сміху, сповила та й каже: спи, Павлушо, спи, хай тобі сняться веселі сни.

Через те він і зріс життєрадісний, здатний на різні витівки.

Народився Павло Михайлович Губенко 12 листопада 1889 року. І ось в цьому ж таки падолисті ми відзначаємо 80 років від дня його народження.

До цієї знаменної дати у видавництві «Дніпро» вийшли, гарно оформлені художником Б. Бродським, дві книги вибраних творів Остапа Вишні — «Усмішки». На кожній з них — портрет письменника в різні роки його життя. Із вступної статті Федора Маківчука ви довідаєтесь про те, як гуморист писав свої твори, як збирав матеріали, допомагав людям, як хвилювався перед виступами, як умів зав'язати невимушену розмову з будь-яким чоловіком чи жінкою — про все, все, що вас цікавить.

До першої книги ввійшли кращі гумористки, усмішки, фейлетони та мистецькі силуети 1919—1933 років. До другої — фейлетони, гумористки, усмішки останніх років та великий цикл «Мисливських усмішок». Про що й про кого в них іде мова ви дізнаєтесь самі, коли придбаєте на полицях книгарень дві книги сміху.

Тож смійтеся на здоров'ячко!

І. ГОНТАР,
редактор видавництва
«Дніпро».

Відсканував і опрацював Олег ЛЕСЬКІВ

Індекс 74393

Мал. В. ГЛИВЕНКА

«...щоки терли манією,
А блейвасом і ніс, і лоб,
Щоб краскою, хоч не своєю,
Причарувать к собі кого б».

(І. П. Котляревський, «Енеїда»).